

IZVJEŠTAJ O RADU za 2017. godinu

Cetinje, januar 2018.

S A D R Ź A J

UVOD – REALIZACIJA CILJEVA NBCG U 2017. GODINI

Projekat Virtuelna biblioteka Crne Gore.....	5
Web arhiv.....	6
Međunarodni kod za crnogorski jezik.....	7
Program zaštite i očuvanja kulturnih dobara za 2017.....	7
Izdavačka djelatnost.....	8
Sporazumi o saradnji.....	9
Informaciona i medijska pismenost (IMP) – strategija i praksa za ugled.....	9
Projekat izrade replike štamparije Crnojevića.....	10
Sjednice organa upravljanja.....	10

SEKTOR ZA REDOVNE POSLOVE

Nabavka, prijem, smještaj i korišćenje građe.....	11
Revizija fondova i reorganizacija smještaja.....	16
Zaštita bibliotečkog materijala.....	17

Bibliografska obrada bibliotečke građe.....	17
Bibliografska kontrola, ISBN, CIP.....	21
ISSN agencija.....	21
Bibliografska obrada građe u Muzejskom odjeljenju.....	22

Nacionalna bibliografija.....	23
-------------------------------	----

SEKTOR ZA RAZVOJ BIBLIOTEČKE DJELATNOSTI

COBISS centar Crne Gore.....	26
Centar za mikrofilmovanje i digitalizaciju.....	28
Digitalna biblioteka.....	29
Matična služba.....	29

MEĐUNARODNA SARADNJA.....	30
---------------------------	----

PROMOVISANJE KULTURNE BAŠTINE.....	34
------------------------------------	----

PRISUTNOST U MEDIJIMA.....	38
----------------------------	----

OSTALE AKTIVNOSTI ZAPOSLENIH U NBCG.....	39
--	----

ZAJEDNIČKI I OPŠTI POSLOVI.....	39
Javne nabavke.....	46
Finansijski izvještaj.....	48
Prilozi	

OSNOVNI PODACI O USTANOVI

Naziv ustanove	Nacionalna biblioteka Crne Gore “Đurđe Crnojević”
Lokacije	Cetinje - Zgrada bivšeg Italijanskog poslanstva Cetinje - Zgrada bivšeg Francuskog poslanstva
Adresa	Bulevar crnogorskih junaka, 163 Cetinje Njegoševa br.101, Cetinje
PIB/matični broj	02010470
Tel/fax	040 231 143; 040 231 020; 040 234 236 – Bulevar c. j. 040 232 133 - Njegoševa
Radno vrijeme	9-17 h; čitaonice radnim danima 7-17 h i subotom: 7-14 h
Broj žiro računa	Prva banka 535-11579-68
Direktor	Bogić Rakočević, mail bogic.rakocevic@nb-cg.me
Zakonski okvir	Zakon o kulturi Crne Gore, "Sl. list Crne Gore, broj 49/2008" Zakon o bibliotečkoj djelatnosti Crne Gore, "Sl. list Crne Gore, broj 49/2010" Zakon o izdavačkoj djelatnosti Crne Gore, "Sl. list Crne Gore, broj 30/2012". Zakon o primjeni propisa kojima se uređuju prava intelektualne svojine, Crne Gore, 2005 Zakon o zaštiti kulturnih dobara Crne Gore, 2010
Organi upravljanja i stručni organi	• Savjet: predsjednik – Dragan Bogojević; članovi: Vesna Kilibarda, Boban Batrićević, Marijan Miljić i Đurđa Martinović • Stručno vijeće: Bogić Rakočević, Dragica Lompar, Natalija Bokan, Vjenceslava Ševaljević, Slavica Glendža, Irena Đurković, Radmila Drašković, Milorad Milović

O Nacionalnoj Biblioteci Crne Gore »Đurđe Crnojević«

Nacionalna biblioteka Crne Gore „Đurđe Crnojević“ smještena je na dvije lokacije na Cetinju, u dva spomenička objekta. To su predivna zdanja, sagrađena 1910.god. za potrebe italijanske i francuske diplomatije u Kraljevini Crnoj Gori.

U zgradi bivšeg Italijanskog poslanstva smješten je osnovni fond monografskih i serijskih publikacija i posebne zbirke (Zbirka rukopisa, Geografsko - kartografska zbirka, Muzička zbirka...), kao i uprava Biblioteke, Agencije za dodjelu CIP zapisa, ISSN i ISBN brojeva, Cobiss-centar, Matična služba i Bibliografsko odjeljenje. U ovom objektu su i čitaonice za sve navedene fondove.

Organizacija

Obavljanje poslova Biblioteke organizuje se u okviru dva sektora: Sektor za redovnu djelatnost i Sektor za razvoj bibliotečke djelatnosti i šest organizacionih jedinica. Organizacione jedinice organizuju se kao odjeljenja, prema vrsti i srodnosti poslova koji se obavljaju u Biblioteci.

1. Odjeljenje za zajedničke i opšte poslove
2. Odjeljenje za popunjavanje, korišćenje i čuvanje fondova
3. Odjeljenje za stručnu obradu bibliotečkog materijala
4. Bibliografsko odjeljenje
5. Muzejsko odjeljenje
6. Odjeljenje za razvoj bibliotečke djelatnosti

Način organizovanja poslova koji se obavljaju u Biblioteci biće regulisan *Pravilnikom o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta*.

Ciljevi i zadaci Nacionalne biblioteke Crne Gore

Osnovni ciljevi koje, prema Zakonu o bibliotečkoj djelatnosti, Nacionalna biblioteka treba da ispuni su da:

- prikuplja, opisuje, čuva i daje na korišćenje nacionalnu zbirku bibliotečke građe o Crnoj Gori, Crnogorcima, drugim narodima i manjinskim nacionalnim zajednicama koje žive u Crnoj Gori, bibliotečku građu crnogorskih autora i crnogorskih izdavačko-štamarskih organizacija, staru i rijetku knjigu, najznačajnije publikacije iz svih oblasti nauke i kulture, kao i službene publikacija;
- čuva i raspoređuje obavezni primjerak crnogorske izdavačko-štamarske produkcije;
- izrađuje tekuću i retrospektivnu bibliografiju i dodjeljuje oznake međunarodne bibliografske kontrole: ISBN, ISSN, ISMN i druge oznake;
- izrađuje osnovni kataloški opis – CIP za izdavače na teritoriji Crne Gore;
- vrši opis južnoslovenskih ćirilskih rukopisa;
- omogućava pristup bibliotečkoj građi, izvorima informacija, uslugama i servisima;

- obezbjeđuje korišćenje i protok bibliografskih i drugih izvora informacija i usluga;
- vodi evidenciju o građi i korisnicima;
- predlaže mjere za čuvanje i zaštitu bibliotečke građe;
- predlaže i sprovodi mjere za čuvanje i zaštitu bibliotečke građe sa svojstvom kulturnog dobra;
- daje uputstva za stručni bibliotečko-informacioni rad i primjenu međunarodnih standard;
- obavlja stručni i naučno-istraživački rad i objavljuje publikacije iz oblasti bibliotekarstva, informacionih i srodnih nauka;
- predstavlja Crnu Goru u međunarodnim bibliotečkim asocijacijama nacionalnih biblioteka i uspostavlja saradnju sa njima;
- organizuje naučno-istraživački, razvojni i savjetodavni rad na području bibliotečko-informacione djelatnosti i predlaže mjere za njeno unapređivanje;
- povezuje biblioteke u bibliotečko-informacioni system Crne Gore i uključuje ih u međunarodne informacione sisteme;
- razvija stručne osnove uzajamnog kataloga;
- organizuje stručno usavršavanje lica za rad u uzajamnoj katalogizaciji i izdaje licence za rad;
- vrši provjeru osposobljenosti bibliotekara za rad u uzajamnoj katalogizaciji i izdaje licence za rad;
- vrši kontrolu kvaliteta i redakciju bibliografskih zapisa u uzajamnoj bibliografskoj bazi;
- promoviše i prezentuje crnogorsku kulturnu baštinu učešćem u međunarodnim projektima digitalizacije.

REALIZACIJA CILJEVA NBCG U 2017. GODINI

Projekat Virtuelna biblioteka

Nacionalna biblioteka Crne Gore „Đurđe Crnojević“ uspješno je okončala pregovarački postupak i sa Institutom informacijskih znanosti iz Maribora potpisala novi *Ugovor o implemenatciji sistema COBISS u Crnoj Gori*. Ugovor je zaključen u decembru 2017. godine za period od jedne godine s tim da će se, ukoliko neka od ugovornih strana u međuvremenu ne bude željela da odstupi od ugovora, nakon isteka ovog ugovorenog roka ugovor produžitu za godinu dana, nakon čega će se ponovo pokrenuti pregovarački postupak.

Sredstva za COBISS članarinu za crnogorske biblioteke

Nacionalna biblioteka Crne Gore je iz budžetskih sredstava podmirivala troškove članarina za sve članice sistema što je bio slučaj i u prethodne četiri godine.

Tokom 2017. godine u sistem COBISS.CG uključene su tri nove punopravne članice: Gradska biblioteka Plužine (GBPLZ), Biblioteka Fakulteta za crnogorski jezik sa Cetinja (FCJK) i Biblioteka Pomorskog muzeja Crne Gore iz Kotora (PMCG). Ukupan broj članica sistema COBISS.CG sada iznosi 31.

Web arhiv

Aktivnosti na Web arhivu Crne Gore u Nacionalnoj biblioteci Crne Gore su se, tokom 2017. godine, odnosile na prikupljanje sadržaja za arhivirane web stranice po unaprijed zadatim parametrima. Tokom godine implementiran je i novi dizajn ove stranice. Web arhiv Crne Gore predstavlja zbirku sadržaja preuzetih s weba. Njegova svrha je preuzimanje i trajno čuvanje publikacija koje predstavljaju crnogorsku kulturnu baštinu. Publikacije se za arhiviranje biraju prema kriterijumima Nacionalne biblioteke Crne Gore „Đurđe Crnojević“.

Arhivirane publikacije dostupne su na stranici arhiva www.webarhiv.me. Krajem 2017. godine, na web arhivu se nalazilo 167 lokacija u ukupnom iznosu od 10947.12 MB. Ukupan broj ostvarenih posjeta na sajtu krajem 2017. godine iznosi: 5.626.

Digitalizacija bibliotečke građe

Shodno *Nacionalnom programu digitalizacije biblioteka* (Ministarstvo kulture CG, 2008), i tokom 2017. godine u Nacionalnoj biblioteci Crne Gore su sprovedene aktivnosti na stvaranju kvalitetnih zbirki digitalizovane bibliotečke građe u cilju njihove zaštite i poboljšanja dostupnosti i načina korišćenja.

Nacionalna biblioteka Crne Gore posjeduje sajt Digitalna biblioteka Crne Gore na adresi: www.dlib.me, ali taj sajt ne zadovoljava potrebe koncipiranja i izgradnje savremene digitalne biblioteke. Tokom 2017. godine Nacionalna biblioteka Crne Gore je, u saradnji sa spoljnim stručnjacima, izradila Projektnu dokumentaciju za buduću savremenu Digitalnu biblioteku Crne Gore. Ukoliko bi se realizovao ovaj Projekat Nacionalna biblioteka Crne Gore bi mogla da razvije i implementira modularan informacioni sistem, koji predstavlja skup softverskih rješenja, gdje je svako softversko rješenje modul kroz koji se može realizovati zaokružena cjelina radnih procesa i povezivanje Digitalne biblioteke Crne Gore sa COBISS-om (Kooperativni bibliotečki sistem i servisi) i Europeanom.

Priliv nove bibliotečke građe

Nacionalna biblioteka Crne Gore „Đurđe Crnojević“ je u 2017. godini obogatila svoje fondove sa 5.086 naslova različitih publikacija u većem broju primjeraka, kako putem obaveznog primjerka, tako i kroz vid poklona, kupovine i razmjene sa drugim bibliotekama i fakultetima izvan države.

Bibliografska obrada publikacija u elektronskom katalogu

Elektronski katalog Nacionalne biblioteke Crne Gore, zaključno sa 2017. godinom sadrži više od 252.658 bibliografskih zapisa, koji uključuju knjige, serijske publikacije, članke iz časopisa i novina, kao i publikacije iz posebnih zbirki. Ukupan broj novih bibliografskih zapisa u elektronskom katalogu Nacionalne biblioteke Crne Gore u protekloj godini iznosi 11.811.

Stručni nadzor i podrška narodnim i školskim bibliotekama

Tokom godine realizovan je obilazak narodnih/gradskih biblioteka i Univerzitetske biblioteke Crne Gore. Matična služba je vodila evidencije, statistike i preglede o zatečenom stanju u crnogorskim bibliotekama. Ažurirani su matični kartoni za 70 školskih biblioteka kao i statistički podaci za 19 narodnih biblioteka i za Univerzitetsku biblioteku za prethodnu godinu. Izrađeni su matični kartoni za narodne biblioteke u elektronskoj formi, a na osnovu obaveze iz *Pravilnika o sadržaju i načinu vođenja registra biblioteka na teritoriji Crne Gore*, nastaviće se izrada centralnog registra svih crnogorskih biblioteka.

NBCG „Đurđe Crnojević” je i tokom 2017. godine svim narodnim bibliotekama u Crnoj Gori, ali i nekim drugim institucijama u državi i van nje uputila vrijedne poklone i to: 1986 naslova (3814 primjerka) monografskih publikacija (Crnogorska bibliografija 1494-1994; Portreti; Posebna izdanja NBCG...) i 42 naslova (314 brojeva) serijskih publikacija.

Međunarodni kod za crnogorski jezik

U 2017. godini Nacionalna biblioteka Crne Gore je preduzela niz aktivnosti vezanih za proceduru međunarodne kodifikacije crnogorskog jezika. Pored ostalog, upućen je dopis Ministarstvu kulture da u okviru svojih nadležnosti doprinese rješavanju Zahtjeva Nacionalne biblioteke Crne Gore za kodifikaciju crnogorskog jezika, kao i Ministarstvu vanjskih poslova i evropskih integracija da preko diplomatskih kanala u SAD-u urgira na konačnom davanju saglasnosti za međunarodni jezički kod. Bogić Rakočević, direktor Biblioteke, u nekoliko navrata pismeno se obratio predsjedavajućem Međunarodnog komiteta za kodifikaciju da se riješi Zahtjev.

Nakon gotovo deset godina od podnošenja Zahtjeva zajednički naponi su urodili plodom. Naime, ISO 639 Ujedinjeni Savjetodavni Komitet, sa sjedištem u Kongresnoj biblioteci u Vašingtonu odobrio je zahtjev Nacionalne biblioteke Crne Gore „Đurđe Crnojević“ za definisanje koda za crnogorski jezik, u okviru ISO 639 međunarodnog standarda. Oznaka za crnogorski jezik biće [cnr], a nazivi na engleskom „Montenegrin“, na francuskom „monténégrin“, a u originalu „crnogorski jezik“ i „црногорски језик“. Kod za crnogorski jezik dodat je u ISO 639 tablicama 21. decembra 2017. godine.

Program zaštite i očuvanja kulturnih dobara za 2017. g.

NBCG „Đurđe Crnojević“ je aplicirala za sredstva iz *Programa zaštite i očuvanja kulturnih dobara za 2017. godinu* sa više projekata.

U okviru ovog Programa nastavljene su aktivnosti na konzervaciji primjeraka iz zbirke Stara i rijetka knjiga i Kartografske zbirke. Projekat podrazumijeva konzervatorsko-restauratorski tretman tri knjige iz zbirke Stara i rijetka knjiga i tri kartografske karte iz Kartografske zbirke koje su se nalazile u lošem stanju.

Završena je digitalizacija 6 tomova knjiga *Monumenta Montenegrina* priređivača Vojislava D. Nikčevića - prva faza. Edicija *Monumenta Montenegrina* obuhvata dokumenta, građu i izvore današnje Crne Gore od IV do XV vijeka. Dva toma su izbor iz djela književnosti na latinskom jeziku. Posljednji tomovi edicije su početak rada na publikovanju

građe ćirilске писмености-превод и факсимил Диоптре Милаила Псела ћириски, као примјер преводилачке књижевности са грчког језика.

Покренута је прва фаза пројекта израде Централног каталога и дигиталне колекције рукописних књига у Црној Гори. Развој књижевности у Црној Гори може се пратити од XII вијека. Текстови су у почетку prepisivani углавном у манастирима, гдје су настјале рукописне књиге. Почетак израде регистра рукописних књига у Црној Гори је дуготрајан посао у који су се укључиле, осим Националне библиотеке, и друге институције културе у држави, као и вјерске заједнице, јер се многе рукописне књиге налазе у њиховом посједу. Пројекат се састоји из mapiranja, procesa konzervacije, digitalizacije, obrade са metapodacima за pretraživanje и formiranje дигиталне колекције. Прва фаза обухватила је прикупљање основних података о рукописима, са приједлозима мјера за даље поступке и procedure.

Завршен је и пројекат „Црногорске фотографије у Europeani“ који је подразумевјео digitalizaciju 300 фотографија (од 1890. до 1940.) из два фото албума откупљена 1962. године. Пројекат је реализован у циљу постављања фотографија на европску platformu културне баштине *Europeana*.

Купљен је књиговезачки ноћ који ће умногосте олакшати рад у књиговезници, а пошто има високе професионалне reference може да се користи и у комерцијалне сврхе изван библиотеке.

Izdavačka djelatnost

Tokom 2017. године, завршени су слједећи рукописи текуће националне библиографије у електронском издању:

- *Црногорска библиографија: монографске публикације: 2001.*
- *Црногорска библиографија: монографске публикације: 2011.*
- *Црногорска библиографија: монографске публикације: 2014.*
- *Црногорска библиографија: прилози из серијских публикација и зборника: 2016.*

Осим тога, објављен је троброј „Библиографског вјесника“ за 2016. годину, као и слједеће монографске публикације:

- *Каталог издања Националне библиотеке*
- *Водич кроз националну библиотеку*
- *Рвање са вasionом, пјесме Војислава Вулановића, приредио Momir. M. Marković. Трошкове издања финансирао је приређивач.*
- *Туђемилски свци, роман Slobodana Vukanovića. Трошкове издања суфинансирао је аутор.*

Nacionalna библиотека Црне Горе је, као суиздavaч, заједно са Отвореним културним форумом са Cetinja, Fakultetom за црногорски језик и југословенску књижевност са Cetinja и Zavodom за udžbenike и nastavna sredstva из Podgorice, објавила и 10 књижевних djela у оквиру Другог кола edicije *Nova luča: Sam među Ircima* Miodraga Vukovića, *Makarie ot Črnie Gori* Čeda Vulevića, *Crnoturci* Huseina Bašića, *Luđak je vječno dijete* Boža Koprivice, *Posvemašnja narav* Slobodana Blagojevića, *Vavilonske riječi* Ljubete Labovića, *Montenegrini* Radmile Vojvodić, *Preludiji i fuge* Aleksandra Bećanovića, *Poezija* Pavla Goranovića и *Stihovi od pijeska* Dragane Tripković.

Planom Biblioteke za 2017. godinu je bilo predviđeno pokretanje edicije pod radnim naslovom *Raskršća* (konačni naziv *Nezaboravni romani*) u okviru koje će biti objavljeni romani najznačajnijih crnogorskih pisaca XX vijeka, kao i štampanje djela najznačajnijih pisaca manjinskih naroda u Crnoj Gori (zajedno sa Centrom za očuvanje i razvoj kulture manjina Crne Gore). Međutim, zbog neriješenih autorskih prava, složene tehničke pripreme i složene procedure izbora najpovoljnije štamparije, navedeni projekti su pomjereni za tekuću godinu.

Međunarodna saradnja

NBCG je i tokom 2017. g. realizovala međunarodnu saradnju sa vodećim bibliotečkim asocijacijama: IFLA, LIBER, CDNL, ISBN, ISSN, UNESCO i dr. Biblioteka je bila usmjerena na realizaciji obaveza u Projektu EUROPEANA, kao i u regionalnom projektu COBISS.Net, izradi baze podataka Index translationum, kao i saradnja sa drugim nacionalnim bibliotekama (razmjena publikacija, iskustava i stručnjaka) sa kojima Biblioteka ima potpisane sporazume o saradnji sa Narodnom bibliotekom Srbije, Nacionalnom bibliotekom Češke, Nacionalnom bibliotekom Makedonije i dr.

Sporazumi o saradnji sa značajnim crnogorskim institucijama

U Nacionalnoj biblioteci Crne Gore je tokom 2017. godine potpisano niz sporazuma o saradnji sa značajnim crnogorskim institucijama i asocijacijama u cilju koordinacije programskih aktivnosti i realizacije zajedničkih projekata. Potpisani su sporazumi o saradnji s Centrom za očuvanje i razvoj kulture manjina Crne Gore, Crnogorskom akademijom nauka i umjetnosti i izdavačkom kućom Nova knjiga koja ima lanac svojih knjižara u Crnoj Gori.

Informaciona i medijska pismenost (IMP) – strategija i praksa za ugled

Nacionalna biblioteka Crne Gore “Đurđe Crnojević” je sredinom maja 2017. godine, potpisala ugovor sa Ministarstvom kulture kojim je zvanično počela realizacija projekta „Informaciona i medijska pismenost (IMP) – strategija i praksa za ugled“ iz UNESCO programa Participacija 2016/2017.

Projekat je osmišljen kao nastavak UNESCO Participacija 2014/2015 projekta “IMP – strategija i obuka” čiji su glavni rezultati bili: uspostavljanje međuresorne saradnje i izrada strateškog dokumenta pod nazivom “Polazne osnove za strategiju širenja IMP kroz mrežu školskih i javnih biblioteka” i uključivanje u aktivnosti IMP obuke više od 170 bibliotekara javnih i školskih biblioteka iz 9 gradova Crne Gore, kroz radionice tipa “edukacija edukatora” i lokalne replike.

Projekat izrade replike štamparije Crnojevića

Davnašnja ideja o formiranju muzeja knjige na Cetinju, koje je bilo sjedište prve ćirilčne štamparije u Jugoistočnoj Evropi, a nakon iscrpnih aktivnosti koje je sprovela

Nacionalna biblioteka, dobila je svoje prvo uobličenje. Uvršten je u *Nacionalnu strategiju razvoja kulture 2016 – 2020*. Tokom 2017. godine u Biblioteci je, u okviru projekta *Obnavljanje prve državne štamparije u Crnoj Gori*, izrađen okvirni projekat izrade replike štamparije Crnojevića.

Dvije su osnovne misije ovoga projekta, ali je značajnija valorizacija i afirmacija crnogorskog kulturnog nasleđa preko organizovane turističke ponude. Drugi cilj u okviru ove misije bila bi afirmacija Crne Gore kao ekološke države preko korišćenja stare hartije i drugoga otpada za proizvodnju nove hartije na kojoj bi se štampali dijelovi tekstova i slika na replici Gutenbergove prese.

U prostoru u kojem bi bila smješten prototip Gutenbergove prese (a to je, prema *Projektu za izradu investiciono-tehničke dokumentacije na nivou glavnog projekta restauracije, sanacije i adaptacije objekta za potrebe budućeg Muzeja knjige* iz 2014. godine, u suterenu zgrade Francuskog poslanstva) funkcionisala bi i radionica za izradu hartije.

Na takvoj štamparskoj mašini radile bi se replike listova knjiga iz Crnojevića štamparije i drugih starih knjiga i dokumenata, a bio bi štampan i promotivni materijal koji bi se prodavao kao suvenir. Učenicima osnovnih škola, srednjih škola i studentima bi se organizovale radionice na kojima bi izučavali način recikliranja korišćene hartije i drugih prirodnih sastojaka u cilju podizanja njihove ekološke svijesti. Turistima bi se govorilo o prvoj crnogorskoj državnoj štampariji i isti bi mogli da kupe primjerke trenutno štampanih materijala u njihovome prisustvu.

Promovisanje kulturne baštine

Nacionalna biblioteka Crne Gore je tokom 2017. godine organizovala brojne događaje (preko 30) u cilju promovisanja crnogorske kulturne baštine: promocije knjiga i časopisa, izložbe, književne večeri, kao i obilježavanje 10 jubileja značajnih ličnosti i događaja iz istorije Crne Gore, među kojima su: 170 godina od objavljivanja *Gorskog vijenca*, sjećanje na Dragana Radulovića, 110 godina od rođenja Radovana Zogovića, 80 godina od rođenja akademika Nova Vukovića, 25 godina od smrti Mihaila Lalića i drugi.

Sjednice organa upravljanja i sjednice stručnih tijela

Savjet Biblioteke je, Rješenjem Vlade Crne Gore, imenovan 10. marta 2017. godine, tako da je prva, konstitutivna sjednica ovog organa održana krajem maja 2017.godine. Na ovoj sjednici su razmatrani i usvojeni: *Izveštaj za 2016.* i *Plan rada za 2017.godinu*. Druga sjednica Savjeta je održana 12. jula 2017. godine.

Održano je 6 sjednica Stručnog vijeća, na kojima su razmatrana najvažnija pitanja iz poslovanja Biblioteke.

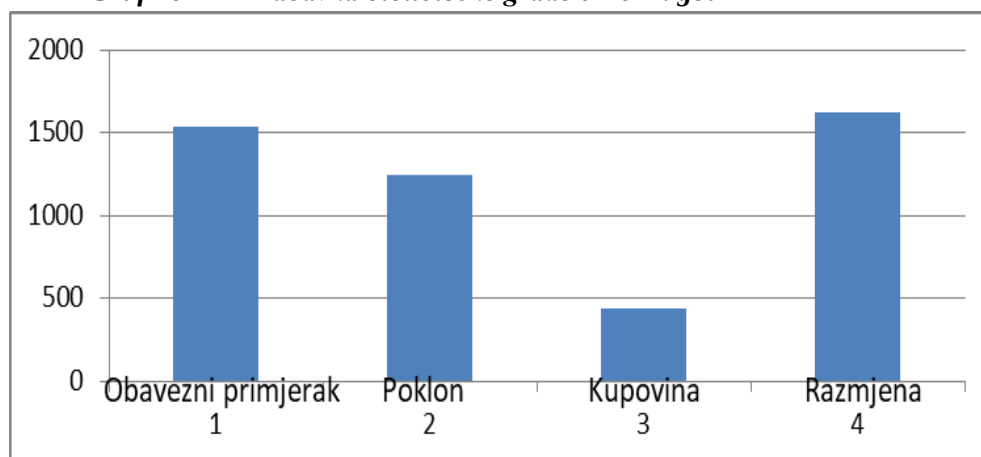
Direktor
Bogić Rakočević

REDOVNA DJELATNOST

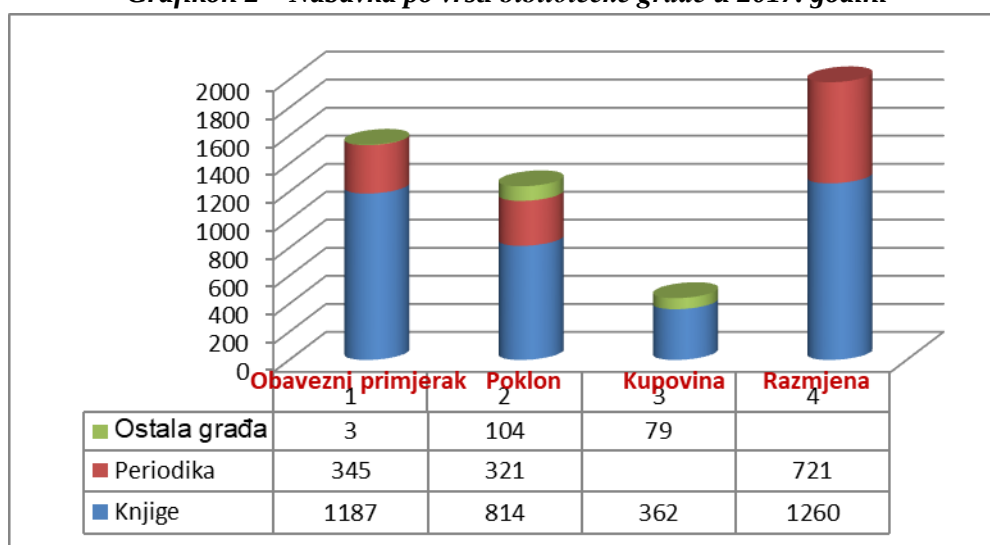
Nabavka, prijem, smještaj i korišćenje građe

Nacionalna biblioteka Crne Gore „Đurđe Crnojević“ je u 2017. godini, kroz sve vidove nabavke obogatila svoje fondove sa 5.086 naslova različitih publikacija u većem broju primjeraka.

Grafikon 1 – Nabavka bibliotečke građe u 2017. godini

Grafikon 2 – Nabavka po vrsti bibliotečke građe u 2017. godini

Obavezni primjerak

Putem obaveznog primjerka 2017. god. od crnogorskih izdavača u Nacionalnu biblioteku Crne Gore pristiglo je 1187 naslova monografskih publikacija. Takođe su putem obaveznog primjerka pristigla i 2 muzička CD-a i 1 CDR. Nacionalna biblioteka obavezne primjerke raspoređuje tako što: jedan primjerak čuva kao kulturno dobro; jedan primjerak daje na korišćenje u prostorijama biblioteke; jedan primjerak proslijeđuje Univerzitetskoj biblioteci; dva primjerka koristi za razmjenu, vodeći računa o prioritetima Biblioteke.

Glavni cilj u Biblioteci je da se prikupi kompletna štamparska i izdavačka produkcija

Crne Gore, prvenstveno za zbirku „Montenegrina“.

Tabela 1 - Razvrstavanje obaveznog primjerka po fondovima

Monografske publikacije, usmjerene u osnovni fond	1358 naslova
Monografske publikacije, usmjerene u muzejski fond <i>Montenegrina</i>	1417 naslova
Serijske publikacije, usmjerene u osnovni fond - časopisi	151 naslova 345 brojeva
Serijske publikacije, usmjerene u osnovni fond - novine	175 naslova 546 brojeva
Serijske publikacije, usmjerene u osnovni fond - dnevne novine	4 naslova 1442 broja
Serijske publikacije, usmjerene u muzejski fond <i>Montenegrina</i> - časopisi	161 naslova 394 brojeva
Serijske publikacije, usmjerene u muzejski fond <i>Montenegrina</i> - novine	179 naslova 559 brojeva
Serijske publikacije, usmjerene u muzejski fond <i>Montenegrina</i> - dnevne novine	5 naslova 1825 brojeva
Monografske publikacije usmjerene u Univerzitetsku biblioteku	820 naslova
Serijske publikacije, usmjerene u Univerzitetsku biblioteku - časopisi	138 naslova 211 brojeva
Serijske publikacije, usmjerene u Univerzitetsku biblioteku - novine	147 naslova 425 brojeva
Serijske publikacije, usmjerene u Univerzitetsku biblioteku – dnevne novine	4 naslova 1442 broja

Tabela 2 - Dobijeno reklamacijom

Monografske publikacije	186 naslova	421 primjerak
Časopisi	36 naslova	220 brojeva (450 primjerak a)
Novine	45 naslova	220 brojeva (485 primjeraka)

Poklon

Putem poklona Nacionalna biblioteka Crne Gore je od 52 pojedinca-darodavca i 44 institucije nabavila 814 naslova monografskih publikacija u 1735 primjerka, kao i 321 broj serijskih publikacija, 23 geografske karte, 56 razglednica, 10 CD i 13 filmova.

Među poklonima je i kopija rukopisa – pismo kalifa Umara Abu Musa al-Ash'ariju pri njegovom imenovanju za sudiju i upustva za sprovođenje pravde, koje je Biblioteci poklonio gospodin Ismail Serageldin, direktor Aleksandrijske biblioteke.

Tabela 3 – Nabavka - poklon 2017.

Vrsta građe	Broj primjeraka
Monografske publikacije	814 naslova (1735 primjerka)
Serijske publikacije	321 broj
Geografske karte	23
Razglednice	56
Dopisnice	2
CD (muzički)	10
DVD (filmovi)	13

Međunarodna razmjena

Saradnja NBCG „Đurđe Crnojević“ sa bibliotekama – partnerima u inostranstvu zasniva se na razmjeni crnogorskih knjiga i časopisa za knjige i časopise na stranim jezicima. NBCG razmjenjuje publikacije sa oko 60 biblioteka u regionu i svijetu, tako da je i tokom 2017. Godine Nacionalna biblioteka Crne Gore od inostranih biblioteka dobila 549 monografskih publikacija, 238 brojeva serijskih publikacija i nekoliko geografskih karata, a skoro recipročno je u svijet poslala izdanja iz Crne Gore.

Tabela 4 – Nabavka – međunarodna razmjena 2017. g.

Primljeno		Poslato	
Monografske publikacije	549	Monografske publikacije	420
Serijske publikacije	238 (brojeva)	Serijske publikacije	343(brojeva)
Geografske karte	3		
Leporelo	1		

Nacionalna biblioteka Crne Gore je, na osnovu *Sporazuma o saradnji*, izvršila međunarodnu razmjenu i sa Narodnom bibliotekom Srbije i Bibliotekom Matice srpske iz Novog Sada, od kojih je dobila 721 knjigu, 702 broja serijskih publikacija i 2 CD-a, a kojima je poslala 957 knjiga i 1709 brojeva crnogorskih novina i časopisa.

Tabela 5 – Nabavka –razmjena sa NB Srbije i Maticom srpskom 2017. g.

Ukupno primljeno		Ukupno poslato	
monografske publikacije	721 knjiga	monografske publikacije	957 knjiga
serijske publikacije	702 broja	serijske publikacije	1709 brojeva
CD	2		

Poslato je, takođe, u Narodnu biblioteku Srbije i Maticu Srpsku i 303 primjerka pozorišnih kataloga i plakata.

Za sve publikacije koje su stigle u Biblioteku rađeno je evidentiranje, tehnička obrada, štosovanje, signiranje i izrada pratećih kartona.

Kupovina

Na 12. Međunarodnom podgoričkom sajamu knjiga i obrazovanja “Imamo svijet za sebe” koji je održan u Podgorici od 2. do 9. maja NBCG “Đurđe Crnojević” je izložila svoja izdanja, prije svega publikacije iz edicije Bibliografije i publikacije iz edicije Posebna izdanja i druga. Tom prilikom bibliotekari NBCG obišli su sve izdavače i sastavili spisak knjiga za kupovinu koji su označeni kao deziderati. Tom prilikom je kupljeno 22 naslova knjiga (33 primjerka) koji su nedostajali u zbirci *Montenegrina*.

Ukupno kupljenih knjiga u 2017. godini je 362 naslova u 661 primjerak. Kupljena su i dva atlasa, kao i 77 turističkih razglednica i 184 razglednice sa umjetničkim sadržajem za Likovno-grafičku zbirku.

Korišćenje fonda

Međubibliotečka pozajmica sa bibliotekama u Crnoj Gori realizovana je na osnovu 71 dopisa. Sve knjige su uredno vraćene. Bibliotekari korisnicima pružaju informacije putem telefona, maila i neposrednim kontaktom.

Korisnicima je omogućeno kopiranje i skeniranje bibliotečke građe u biblioteci. Za ove potrebe urađeno je 6837 fotokopija.

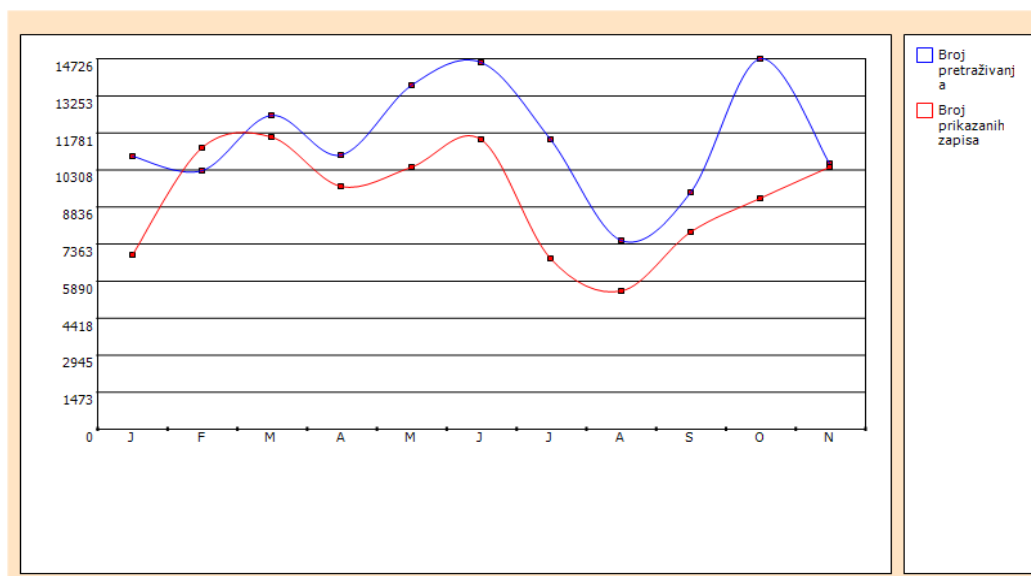
Monografske publikacije (stari fond) koje traže korisnici, a nijesu obradjene u elektronskom katalogu, bibliotekari koji rade u čitaonici preuzimaju ili kreiraju zapise u COBIB-u.

Tabela 6 – Korišćenje građe

Izdavanje građe na korišćenje	
Knjige	7600 osnovni fond; 488 <i>Montenegrina</i> u centralnom depou; 438 <i>Montenegrina</i> u Muzejskom odjeljenju
Časopisi	2500 osnovni fond; 5 svesaka <i>Montenegrina</i> u centralnom depou; 46 sv. u Muzejskom odjeljenju
Novine	2900 osnovni fond; 17 svesaka <i>Montenegrina</i> u centralnom depou; 166 sv. u Muzejskom odjeljenju
Fotokopiranje	za korisnike 6507 fotokopija A4; 330 fotokopija A3 za potrebe biblioteke 2025 fotokopija A4; 73 fotokopija A3; 120 strana u Muzejskom odjeljenju

Pretraživanje elektronskog kataloga

Zajednički katalog crnogorskih biblioteka COBIB.CG na adresi: <http://vbcg.vbcg.me> je pretraživan **126.682** puta, sa **101.371** prikazanih zapisa.

Elektronski katalog Nacionalne biblioteke Crne Gore „Đurđe Crnojević“ pretraživan je 35.765 puta, dok je Baza podataka o bibliotekama COLIB.CG pretraživana 1.607 puta.

Tabela 7 – Pretraživanje baze NBCG u 2017. godini

Mjesec	Broj pretraživanja	Broj prikazanih zapisa
Januar 2017	2.599	3.860
Februar 2017	3.113	4.264
Mart 2017	4.136	3.948
April 2017	3.572	2.377
Maj 2017	4.158	6.862
Jun 2017	4.532	6.663
Jul 2017	3.453	2.265
Avgust 2017	1.435	2.367
Septembar 2017	2.337	3.816
Oktobar 2017	2.470	3.360
Novembar 2017	3.960	4.378
Ukupno	35.765	44.160

Međubibliotečka pozajmica sa bibliotekama u Crnoj Gori

Međubibliotečka pozajmica sa bibliotekama u Crnoj Gori realizovana je na osnovu 93 dopisa. Sve knjige su uredno vraćene. Bibliotekari korisnicima pružaju informacije putem telefona, maila i neposrednim kontaktom.

Tabela - Međubibliotečka pozajmica

Međubibliotečka pozajmica	
Broj dopisa	93
Broj poslatih knjiga	457

Tabela 9 - Biblioteke u CG - međubibliotečka pozajmica

Br.	Naziv biblioteke	Broj zahtjeva	Broj publikacija
1.	Gradska biblioteka i čitaonica - Kotor	5	43
2.	Narodna biblioteka „Njegoš“- Nikšić	4	28
3.	Biblioteka Bijelo Polje	1	1
4.	Gradska biblioteka Herceg Novi	8	120
5.	Fakultet za crnogorski jezik i književnost	2	60
6.	Ministarstvo kulture CG, Cetinje	1	5
7.	Univerzitet Donja Gorica – biblioteka	4	48
8.	Narodna biblioteka “Radosav Ljumović“	31	170
	U K U P N O	93	457

Međunarodna pozajmica

NBCG vrši poslove međunarodne pozajmice sa bibliotekama i individualnim korisnicima u inostranstvu. Na osnovu dopisa pazajmljuju se knjige i šalje se skenirani materijali mail-om. U ovoj godini bilo je 8 dopisa (pozajmljeno je 8 knjiga za korisnike NBCG).

Čitaonice

Povodom obilježavanja Međunarodnog dana knjige i autorskih prava Nacionalna biblioteka je 23. aprila 2017. organizovala okrugli sto na temu “ Književno izdavaštvo i autorska prava“. Predstavnici najznačajnijih izdavačkih kuća u Crnoj Gori govorili su o problemima u kojima se ova oblast nalazi, kao i o načinu za njihovo prevazilaženje. Tom prilikom besplatnu članarinu dobilo je 32 korisnika. Ukupan broj korisnika, koji su učlanjeni u Biblioteku za 2017. godinu je 193.

Smještaj

Sve publikacije koje su izdate na korišćenje, uredno su vraćene na mjesto. U centralni depo uložena je nova bibliotečka građa: 3298 monografskih publikacija (osnovni fond i *Montenegrina*)

Tabela10 . - Ukupno uloženo novih bibliotečkih jedinica

Monografske publikacije	2337 (osnovni fond)
Serijske publikacije	197 naslova
Fond knjiga <i>Montenegrina</i> u centralnom depou	
Monografske publikacije	961 naslov

Revizija fondova i reorganizacija smještaja

Na osnovu Projekta „Reorganizacija osnovnog fonda knjiga i periodike“, rad u centralnom depou Biblioteke. II fazom je predviđeno i realizovano razvrstavanje neknjižne građe koja se nalazi na III spratu depoa. Nekonjižna građa (plakati, službena akta, pozivnice, katalozi, programi seminara, kalendari, tehnička uputstva, izdavački katalozi, vozni redovi...), objedinjeni su po tematskim cjelinama i formatu i istovremeno je evidentiran broj odvojenih i složenih primjeraka. Za devet mjeseci razvrstano je, očišćeno od prašine i odloženo na odgovarajuće lokacije u depou ukupno 1.057.157 jedinica bibliotečke građe.

Značaj ovog projekta je veoma veliki, jer se pojedini fondovi sređuju prvi put na pravi način, što do sada nije urađeno, prvenstveno zbog višedecenijskog nedostatka osoblja.

Poslovi na reviziji fondova NBCG odvijali su se i 2017. godine kroz nastavak reorganizacije smještaja fondova knjiga i periodike u glavnom depou i nacionalne kolekcije *Montenegrina*. Nastavak na reviziji časopisa u osnovnom fondu počeo je u junu i trajao je do sredine oktobra 2017. godine. Na reviziji su učestvovalе četiri komisije. Rad na reviziji počeo je od signaturnog broja P 13460 do P 14000, i od P 16001, a završen je sa brojem P 16252. Presigniranje na novu signaturu počelo je sa brojem P 7147, a završeno sa brojem P 7555. Zbog niske temperature u magacinu reviziju nije bilo moguće nastaviti. Nastavak je planiran za proljeće 2018. god.

Zaštita bibliotečkog materijala

Konzervatorska radionica

U konzervatorskoj radionici su tokom 2017. god. obavljani poslovi predviđeni Programom zaštite i očuvanja kulturnih dobara u NBCG „Đurđe Crnojević“. Projekat obuhvata tri Mineja iz 18. vijeka iz Zbirke stare i rijetke knjige i tri karte iz Kartografsko-geografske zbirke (*Plevlje und Nova Varoš*, 1898.; *Boka Kotorska sa utvrđenjima i komunikacionom mrežom*, 1914; *Cetinje*, 1925).

Knjigovezačka radionica

Knjigovezačka radionica je radila na povezivanju dnevnih novina u tvrdi povež, kao i svih crnogorskih novina za zbirku *Montenegrina* i Osnovni fond i za redakciju dnevnih novina *Vijesti*.

Tabela 11. Knjigovezačka radionica

Vrsta posla	Broj jedinica
Tvrđi povež za zbirku „ <i>Montenegrina</i> “	195 svezaka
Tvrđi povež za osnovni fond	101 svezaka
Tvrđi povež za redakciju <i>Vijesti</i>	20 svezaka
Pokretne korice za osnovni fond	836
Pokretne korice za zbirku „ <i>Montenegrina</i> “	2
Popravka poveža	32 knjige
Pokretne korice za <i>Kartografsku</i> zbirku	323

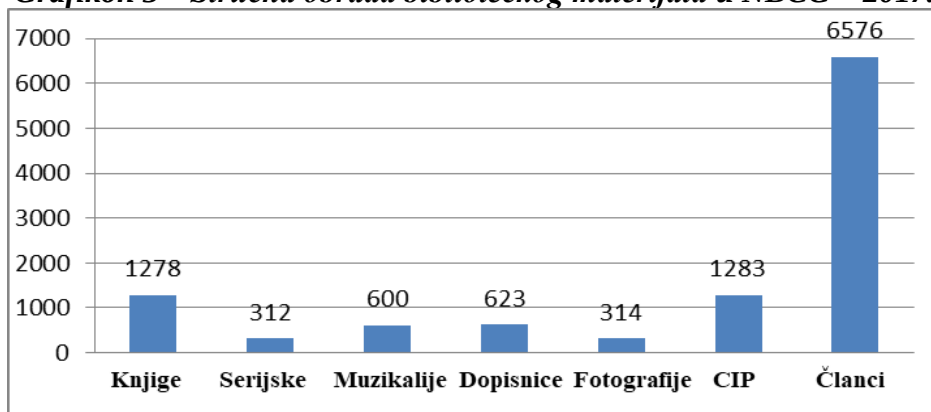
U decembru 2017. kupljen je polovni grafički nož POLAR 76EM sa 100 digitalnih programa koji će zadovoljiti potrebe ove radionice.

BIBLIOGRAFSKA OBRADA BIBLIOTEČKE GRAĐE

Ukupan broj novih bibliografskih zapisa u elektronskom katalogu Nacionalne biblioteke Crne Gore u protekloj godini iznosi 12.466, a od toga je:

- 2.342 zapisa preuzetih iz drugih bibliografskih baza,
- 1.278 zapisa za knjige (u Odjeljenju obrade bibliotečkog materijala i u Muzejskom odjeljenju),
- 5.714 zapisa za članke,
- 312 zapisa za serijske publikacije,
- 600 zapisa za štampane muzikalije,
- 623 zapisa za dopisnice,
- 314 zapisa za fotografije i
- 1283 zapisa za CIP.

Grafikon 3 – Stručna obrada bibliotečkog materijala u NBCG – 2017.

Bibliografska obrada i redakcija monografskih publikacija

U Odjeljenju za stručnu obradu bibliotečkog materijala, radilo se na kreiranju zapisa za monografske publikacije dobijene putem obaveznog primjerka, razmjenom, poklonom ili kupovinom. Nastavilo se sa unosom zapisa za monografske publikacije, koje su u prethodnoj godini bile povučene iz osnovnog fonda i preusmjerene u muzejski fond.

Osim ovih poslova, publikacije su štosovane, dodjeljivan im je novi signaturni i inventarni broj, štampane su i lijepile naljepnice sa termalnog štampača. Kako je prilikom povlačenja publikacija za muzejski fond bilo i duplikata, odnosno multiplikata, birao se najbolje očuvani primjerak i slao u muzejsko, a za ostale primjerke koji su vraćeni u osnovni fond, unosile su se postojeće signature, dodjeljivani inventarni brojevi i lijepile naljepnice sa termalnog štampača. Prilikom obrade, naročito publikacija V signature, primijećen je izvjesan broj jedinica koje ne pripadaju ovom fondu već pojedinim zbirkama, pa su kao takve izdvojene, a naknadno će se u signaturnoj knjizi unijeti podaci o njihovom preusmjeravanju. Na ovim poslovima radila su dva bibliotekara, a od sredine godine uključen je još jedan bibliotekar.

Radila se redakcija zapisa za monografske publikacije muzejskog fonda. Na ovim poslovima radio je jedan bibliotekar – redaktor. Jedan bibliotekar redaktor je do septembra mjeseca bio na porodiljskom odsustvu, pa se povremeno se uključivao bibliotekar redaktor iz Zbirke rukopisa i dokumenata.

Tabela 12 -Obrada bibliotečke građe u elektronskom katalogu u Odjeljenju obrade 2017. g.

Vrste poslova	Monografske publikacije	Dopisnice	Razglednice, fotografije	Štampane muzikalije	Ukupno
Kataloška obrada	705	623	314	509	2151
Stručna klasifikacija	705	623	314	509	2151
Predmetna klasifikacija	595	623	314	509	2041
Preuzimanje zapisa	209			91	300
Ukupno unijetih zapisa	2451				

Tabela13 - Redakcija bibliotečke građe u elektronskom katalogu

Vrste poslova	Monografske publikacije	Štampane muzikalije	Ukupno
Redakcija kataloške obrade	1513	91	1604
Redakcija UDK indeksa	1513	91	1604
Redakcija predmetnih odrednica	1273	91	1364
Ukupno		1604	

Rezultati ostvareni na ovim poslovima nijesu u skladu sa očekivanjem, a razlozi su brojni. Prije svega, duža odsustva dva bibliotekara redaktora, kao i česta kraća odsustva bibliotekara. Složenost građe za obradu, dodatno je usporavalo rad na unosu zapisa u elektronski katalog. Osim povučenog muzejskog primjerka, tu su brojni pokloni koje je trebalo prethodno provjeriti kako u elektronskom, tako i u lisnom katalogu, zatim publikacije na stranim jezicima koje su dobijene razmjenom, a naročito višetomne publikacije kod kojih je bilo često potrebno povlačiti postojeće tomove, spajati, presignirati i sl.

Treba napomenuti da su bibliotekari raspoređeni na ovim poslovima često bili angažovani i na drugim zadacima, tako da je jedan bibliotekar radio, skoro dva mjeseca, na poslovima revizije časopisa i prisustvovao radionici u okviru projekta IMP. Bibliotekar - redaktor radio u Komisiji za popis inventara i sl.

Bibliografska obrada serijskih publikacija

Bibliotekar redaktor je radio na kreiranju zapisa za serijske publikacije, kao i na ažuriranju tekućih brojeva časopisa i novina. Unešeno je 312 novih naslova, i 772 nova polja 997, sa svim podacima, uključujući inventarni broj. Koordinirao je sa dva knjižničara koji rade na unosu fonda, kao i sa bibliotekarom-redaktorom koji radi na dodjeli ISSN-a i razmjeni.

Radio je na kreiranju zapisa i unošenju fonda u elektronski katalog za serijske publikacije iz Muzejskog fonda, što je zahtjevalo posebnu pažnju (naročito novine) jer je građa u lošem stanju. Prilikom unošenja podataka o fondu muzejskog primjerka, rađena je intervencija na postojećim poljima 997 za osnovni fond – 196 polja (unošenje inventarnog broja, postavke signature, oznaka tipa jedinice, oznaka fizičkog oblika, oznaka potpunosti i oznaka redovnosti dotoka).

Bibliotekar redaktor ove zbirke mjesec dana bio uključen na reviziji časopisa. Poslije završetka revizije javila se potreba za presigniranjem pojedinih časopisa (promijenjena signatura na 109 polja 997).

Takođe je radio na obuci jednog knjižničara za unos podataka o stanju fonda u elektronski katalog za serijske publikacije.

Pored navedenih poslova radio na izradi CIP zapisa za serijske publikacije (19 CIP-ova), a po potrebi se uključivao i na izradi CIP zapisa za monografske publikacije (178 CIP-ova).

Knjižničar je radio na unosu fonda i tom prilikom unio za postojeće naslove polja 997 za osnovni fond - 551, a intervenisalo se na već postojećim poljima 997, takođe za osnovni fond – 440.

Tabela 14 - Obrada serijskih publikacija u elektronskom katalogu

Serijske publikacije	312 novih naslova	1323 polja 997
Intervencija na postojeće polje 997		636 polja 997

Zbirka muzikalija i fonodokumenata i audiovizuelne građe

Bibliotekar - redaktor je radio na unosu zapisa u elektronski katalog za notni materijal (509 zapisa) kao i na preuzimanju zapisa putem COBISS.NET-a (91 zapis). Unešeno je 670 lokacijskih podataka. Preuzeti zapisi su se i redigovali. Ukupan broj unešenih zapisa u 2017.

iznosio je 600 zapisa. Treba napomenuti da je urađen znatan broj hijerarhija, odnosno više svesaka na jednom zapisu.

Postojeće signatire su ručno unošene, dok su se inventarni brojevi automatski dodjeljivali. Stare signaturne naljepnice su zamijenjene novim. Štampane su i naljepnice na termalnom štampaču.

Urađen je 1 CIP – zapis za štampane muzikalije i dodijeljen ISMN.

Kartografsko geografska zbirka

Bibliotekar redaktor u Kartografsko - geografskoj zbirci je radio na unosu zapisa u elektronski katalog za dopisnice (623 jedinice). Riječ je o veoma, za obradu, zahtjevnoj staroj građi koja obuhvata period od 1889 do 1949. Naporedo sa obradom rađeni su i interni registri koji tematski obuhvataju 14 cjelina.

Krajem ove godine napravljena je namjenska vitrina za smještaj za geografske karate signaturne oznake Kr III i Kr IV.

Tokom ove godine, Zbirka je imala četiri korisnika i brojne posjete.

Odrađeno 15 reklamacija obaveznog primjerka, a bibliotekar – redaktor ove zbirke pripemio je uputio dva poklona, za Sarajevo i Lovćenac, ukupno 230 razglednica, 5 presavijenih karata i 5 fotografija.

Zbirka rukopisa i dokumenata

U okviru realizacije projekta digitalizacije dva albuma starih fotografija Cetinja i Boke Kotorske, bibliotekar – redaktor ove Zbirke radio je na kreiranju zapisa za 314 fotografija i razglednica. Ovaj zahtjevan posao iziskivao je izučavanje obimne literature, kao i konsultacije sa stručnjacima za fotografske tehnike i istoriju Cetinja, profesorima Lazarom Pejovićem i Aleksandrom Čilikovim. Uz njihovu pomoć, fotografije su najpribližnije datirane, određen je njihov status u pogledu kopirajta i sastavljene su anotacije o sadržaju ili drugim specifičnostima svake pojedinačne fotografije.

Bibliotekar – redaktor je radio i sa korisnicima, na njihov zahtjev, pretraživao građu, davao informacije (6 korisnika). Takođe je početkom godine radio i na redakciji zapisa za monografske publikacije (muzejski primjerak).

Likovno- grafička zbirka i Zbirka neknjižne građe i dokumentacionog materijala

U ovoj godini načinjen je veliki pomak kada su u pitanju ove dvije zbirke. Građa Likovno-grafičke zbirke je objedinjena (bila je smještena na više lokacija: u prostoriji Kartografsko-geografske zbirke, na galeriji i trećem spratu depoa). Napravljen je namjenski plakar sa fijokama u kojem su smješteni plakati (17.000) koji su prije toga tehnički obrađeni.

Brojni likovni, filmski, muzički, pozorišni katalozi su doneseni sa trećeg sprata, razvrstani su, popisani i privremeno smješteni u vitrinama, dok se za tu građu ne odradi još jedan plakar, nešto manjih dimenzija, a u kome je planirano da se smjesti i neknjižna građa.

Ukupan broj jedinica koje su donesene sa trećeg sprata iznosi 14.416. Sva građa nije pripadala ovim zbirkama pa je ona preusmjeravana u odgovarajuće fondove (tu je osim monografskih publikacija bilo rukopisne građe, serijskih publikacija, muzikalija i sl.).

Neknjižna građa koja broji 5439 jedinica takođe je razvrstana, popisana i privremeno složena u kutijama do trajnog smještaja u pomenutom ormaru. Ova građa tematski je razvrstana u okviru gradova Crne Gore, a Cetinje je posebno izdvojeno. Turistički vodiči, jelovnici, vinske karte, kalendari, tarife, adresari, redovi vožnje i sl. popisani su i posloženi u paketima i trenutno smješteni na trećem spratu depoa.

Bibliografska kontrola, ISBN, CIP

Na poslovima izrade CIP zapisa, dodjelu ISBN brojeva, i dodjeli bar koda, radila su dva bibliotekara redaktora. Broj CIP zapisa u ovoj godini znatno je veći od uobičajenog (urađeno 1263 CIP zapisa). Zbog obimnosti i složenosti poslova, na izradi CIP zapisa, povremeno su se uključivali i ostali bibliotekari - redaktori iz Odjeljenja. U ISBN bazu u 2017. godini uključeno je 98 izdavača.

Izrađeni su i poslani podaci za crnogorske izdavače za PIID (Adresar izdavača uključenih u sistem ISBN) za 2017. godinu.

Takođe je poslat i godišnji izvještaj ISBN Agenciji o broju uključenih izdavača po grupama (ISBN Progress report 2016 for National ISBN Agency of Montenegro).

Radilo se i na arhiviranju zahtjeva za izradu CIP-a, slali su se podaci računovodstvu o naplati usluga, praćenje uplata i sl.

Tabela 15 - CIP zapisi

Vrste poslova	Monografske publikacije	Serijske publikacije	Muzički CD	CDR	On line publikacije	Štampane publikacije
Izrada CIP zapisa	1241	19	9	4	9	1
Ukupno	1283					

Tabela 16 - ISBN, ISMN

Uključivanje izdavača u ISBN bazu	98
Dodjela ISBN	1080
Dodjela ISMN	1
Izrada bar coda	998

ISSN agencija

Nacionalni ISSN centar za Crnu Goru se nalazi u Nacionalnoj biblioteci Crne Gore, Odjeljenje za popunjavanje, korišćenje i čuvanje publikacija, Sektor međunarodne razmjene.

Trenutno postoji 910 zapisa koji identifikuju crnogorske serijske naslove (tekuće i ugašene, štampane i elektronske). Agencija ima jednog katalogizatora koji radi i međunarodnu razmjenu unutar sektora nabavke. Agencija dodjeljuje ISSN broj naslovima prije i poslije publikovanja, (retroaktivno za naslove koji nikada nijesu imali ISSN). Za štampane naslove izrađuje bar kod koji se ne naplaćuje (terryburton.co.ukfree barcode generator). Centar se brine da svaki naslov stigne u biblioteku odmah po publikovanju. Web strane i pristupni detalji se redovno kontrolišu jer e-publikacije često mijenjaju adrese ili se gase, ili ne ažuriraju. Komunikacija sa izdavačima se obavlja mailom. Zapisi se unose pomoću Virtua softvera, što znači da su automatski uneseni u Registar i postali vidljivi korisnicima portala na www.issn.org.

U posljednje vrijeme osjeća se kriza izdavanja serijskih publikacija. Izdavači i urednici zahtjevaju ISSN, zatim se suočavaju sa finansijskim teškoćama tako da naslov nikada ne bude objavljen, a ISSN ostaje pod znakom pitanja. Upravo zbog ovakve situacije ISSN ostaje rezervisan od 6 do 12 mjeseci. U tom periodu moramo biti obavješteni da li će se naslov pojaviti ili ne.

Lokalni statistički podaci (stanje u lokalnoj bazi)

- Ukupan broj ISSN zapisa za CG: 910
- Ukupan broj dodijeljenih brojeva: 925 (900 zapisa + 25 brojeva dodijeljenih prije publikovanja)

Godišnji rast: 774 zapisa u avgustu 2015 god.
809 - 2016 gofd
900 – 2017 god.

- Broj bibliografskih zapisa poslatih ISSN IC u protekloj godini: 91
U 2017. dvadeset devet izdavača serijskih publikacija je zatražilo i dobilo ISSN i bar kod i pet elektronskih i to: Akropolis; Journal of Anthropology of Sport and Physical Education; Medijski dijalozi; Montenegrin Journal for Social Sciences; Senat.me.

Bibliografska obrada građe u Muzejskom odjeljenju

Program rada Muzejskog odjeljenja za 2017. godinu je najvećim dijelom realizovan. Najznačajniji realizovani djelovi Programa su: popunjavanje fondova: obavezni crnogorski primjera; zbirka *Montenegrina* - monografske publikacije; zbirka *Montenegrina* - periodične publikacije.

Obavljeni su tekući poslovi na obradi i redakciji monografskih publikacija fonda *Montenegrina* za elektronski katalog; kompletiranje monografskih i periodičnih publikacija fonda *Montenegrina*, kupovinom i poklonima; kompletiranje monografskih publikacija fonda *Montenegrina* iz Osnovnog fonda NBCG povlačenjem ranije evidentiranih publikacija (V sign.); preuzimanju periodičnih publikacija, njihovo evidentiranje-kartoniranje, adresiranje, tehnička obrada, reklamiranje nekompletnih naslova, povezivanje i smještaj.

Ukupan broj korisnika u Muzejskom odjeljenju je 121, a na korišćenje je izdato 438 knjiga, 46 svesaka časopisa i 166 svesaka novina. Tehnički je obrađeno 655 knjiga za zbirku *Montenegrina* i 92 knjige minijatura iz zbirke *Stara i rijetka knjiga*.

Za konzervaciju i restauraciju je izdato i zaduženo 16 knjiga, a na trajni smještaj uloženo je 401 knjiga minijatura.

Tabela 17 - Stručna obrada monografskih publikacija u Muzejskom odjeljenju

Monografske publikacije	Broj zapisa
Obrada sa redakcijom u elektronskom katalogu <i>Montenegrina</i> (kataloška, udk, predmetna)	84 nova zapisa; 6 preuzetih zapisa; 10 lok. podataka
Obrada sa redakcijom u elektronskom katalogu- zbirka <i>Montenegrina</i> (kataloška, udk)	12 novih zapisa; 2 preuzeta zapisa; 10 lok. podataka
Obrada za <i>Montene grinu</i> (kataloška, udk, predmetna)	276 novih zapisa; 106 preuzetih zapisa; 13 lok. podataka
Obrada - <i>Montenegrina</i> (kataloška, udk)	87 novih zapisa; 45 preuzetih zapisa; 4 lok. podatka
Obrada -legat dr P. Mijovića (kataloška, udk, predmetna)	63 nova zapisa; 34 preuzetih zapisa
Obrada - legat dr P. Mijovića (kataloška, udk)	1 novi zapis; 26 lok. podataka;
Obrada monografskih publik.sa redakcijom u elektronskom katalogu- rijetka knjiga- minijature	51 zapis; 41 lok. podataka

Tabela 18 - Obrada i smještaj serijskih publikacija u Muzejskom odjeljenju

Periodične publikacije	Broj
Obrada periodičnih publikacija sa redakcijom u elektronskom katalogu- stari crnogorska periodika	15 novih zapisa starih crnogorskih novina; 55 novih zapisa starih crnogorskih časopisa
Upisano u inventar novih naslova novina	5 nasl.
Upisano u inventar novih naslova časopisa	17 nasl.
Evidentiranje (kartoniranje), adresiranje, signiranje,	6 nasl.; 2045 br.; 1175 br.

tehnička obrada, smještaj dnevnih novina	dodataka; 71 napomena
Evidentiranje (kartoniranje), adresiranje, signiranje, tehnička obrada, smještaj tekućih novina	227 nasl.; 1035 br.; 10 br. dodataka; 19 napomena
Evidentiranje (kartoniranje), adresiranje, signiranje, tehnička obrada, smještaj časopisa	198 nasl.; 634 br.; 7 br. dodataka; 17 napomena;
-Stručna obrada dnevnih crnogorskih novina u elektronskom katalogu-unos lok. podataka	6 nasl.; 2045 br.;
-Stručna obrada tekućih crnogorskih časopisa u elektronskom katalogu- unos lok. podataka	191 nasl.; 317 br.;
-Stručna obrada tekućih crnogorskih novina u elektronskom katalogu- unos lok. podataka	212 nasl.; 867 br.;
-Provjera, kompletiranih naslova novina s poveza, tehnička obrada, adresiranje, smještaj	148 nasl.;
-Izdvajanje kompl. nasl. tekućih novina za povezivanje	148 nasl.;

NACIONALNA BIBLIOGRAFIJA

Nacionalna biblioteka Crne Gore „Đurđe Crnojević“, kao nosilac nacionalnog bibliografskog centra, izrađuje i publikuje Tekuće crnogorske bibliografije. Protekle 2017. godine u Bibliografskom odjeljenju je rađeno na izradi nacionalnih tekućih bibliografija i to: *Bibliografije monografskih publikacija* i *Bibliografije priloga iz serijskih publikacija i zbornika radova*.

Tekuće Crnogorske bibliografije : monografske publikacije

Za Tekuće bibliografije monografskih publikacija kumulirani su bibliografski zapisi za godine: 2014, 2015, 2016 i 2017, koji po kriterijumima pripadaju ovim bibliografijama. Većina zapisa je kumulirana iz lokalne baze i sa hosta COBIB.CG, dok je drugi dio zapisa preuzet putem COBISS.Net-a iz baza nacionalnih centara država u okruženju. To su zapisi publikacija koje po kriterijumima pripadaju zbirci *Montenegrina*, a koje Biblioteka do sada nije dobila, već ih potražuje u vidu deziderata.

U protekloj 2017. godini objavljena su tri rukopisa tekućih bibliografija i to: dva bibliografije monografskih publikacija i bibliografija priloga iz serijskih publikacija i zbornika radova. Rukopisi su objavljeni u elektronskom obliku i postavljeni (publikovani) na sajtu Biblioteke. To su sljedeći rukopisi: *Crnogorska bibliografija : monografske publikacije : 2001*, obima 1468 bibliografskih jedinica, zatim *Crnogorska bibliografija : monografske publikacije : 2014*, obima 2085 bibliografskih jedinica i *Crnogorska bibliografija : prilozi iz serijskih publikacija i zbornika : 2016*, obima 6201 bibliografskih jedinica. Ove bibliografije su dostupne na sajtu: www.nbcg-digitalnabibliografija.me.

Instaliranjem programa za automatsko kreiranje web prezentacije tekućih bibliografija omogućeno je automatsko konvertovanje ispisa iz COBISS baze tekućih bibliografija koje u html formatu sadrže više fajlova i čine web prezentacije unijete bibliografije, odnosno njeno elektronsko izdanje. Prelaskom na ovaj oblik publikovanja bibliografija, prestala je potreba za štampanjem pripremljenih rukopisa, čime se vrši ušteda značajnih finansijskih sredstava na ime troškova štampanja ovih rukopisa.

Rukopis tekuće *Crnogorske bibliografije : monografske publikacije : 2001*, obima 1468 bibliografskih jedinica se po prvi put objavljuje. Ovim rukopisom se započinje popunjavati neobrađeni period od završetka retrospektivne *Crnogorske bibliografije* 1994. godine pa do početka kontinuiranog rada na *Tekućoj crnogorskoj bibliografiji* tj. 2002. godine. Zapisi i za ovaj rukopis kumulirani su iz lokalne baze i sa hosta COBIB.CG. Dio zapisa je preuzet putem COBISS.Net-a iz elektronskih baza nacionalnih centara država u okruženju. Nakon kumuliranja zapisa pristupljeno je redigovanju rukopisa kroz izradu više probnih ispisa i njegovoj konačnoj pripremi za štampu. Ova bibliografija je objavljena u elektronskom obliku i postavljena na sajtu Biblioteke u martu 2017. godine.

Rukopis tekuće *Crnogorske bibliografije : monografske publikacije : 2014*, obima 2085 bibliografskih jedinica je takođe završen. Urađeni su svi potrebni poslovi za pripremu rukopisa i završeni u planiranom roku. Nakon kumuliranja zapisa pristupljeno je izradi više probnih ispisa, na kojima su izvršene brojne intervencije (sortiranje UDK brojeva i grupa, dotjerivanje ispisa bibliografije u odnosu na indikatore, kao i redigovanje i provjera drugih podataka na zapisima i ispisima, te ujednačavanje odrednica u registrima).

Na kraju, uz podršku programa za automatsko kreiranje web prezentacije urađeno je elektronsko izdanje bibliografije. Ova bibliografija je postavljena na web sajt Biblioteke u oktobru 2017. godine.

Tokom godine povremeno je vršeno kumuliranje zapisa za Tekuću bibliografiju knjiga za godine: 2015, 2016 i 2017., koji po kriterijumima pripadaju ovim bibliografijama. Postoji više izvora iz kojih se kumuliraju zapisi kao što su: pregledanje baze urađenih CIP zapisa u Biblioteci i evidentiranje nedostajućih naslova; kontinuirano praćenje objavljenih crnogorskih naslova knjiga (promocije, prikazi...) iz dnevne štampe i drugih medija; pregled elektronskih izdanja tekućih bibliografija zemalja iz okruženja i preuzimanje odgovarajućih zapisa putem COBISS.Net-a; pregledanje sajamskih kataloga domaćih i stranih izdavača i identifikovanje nedostajućih nam naslova i sl.

Na ovaj način se dolazi do preciznijih informacija o velikom broju knjiga koje su objavljene u Crnoj Gori i van nje, koje po kriterijumima pripadaju Tekućoj crnogorskoj bibliografiji i zbirci *Montenegrina*, a koje Biblioteka još nije dobila. Zbog toga ove publikacije je neophodno nabaviti u što skorijem periodu.

U protekloj godini evidentirano je ukupno 1035 deziderata, tj. toliki je broj nedostajućih nam naslova za zbirku *Montenegrina*. U neposrednim kontaktima sa autorima, izdavačima i štamparima došli smo do informacije da su pomenuti naslovi knjiga koji su označeni kao deziderati već objavljeni. Dio tih naslova knjiga je već nabavljen. Ostali naslovi koji nam nedostaju registrovani su kao deziderati u elektronskom katalogu Biblioteke.

Formirana baza deziderata može korisno poslužiti Odjeljenju za popunjavanje, korišćenje i čuvanje fondova za nabavku nedostajućih knjiga za zbirku *Montenegrina*. U neposrednim kontaktima sa autorima rukovodilac Odjeljenja je uspio da sakupi 32 naslova u 85 primjeraka i 12 naslova crnogorske periodike, sa 25 brojeva u 38 primjeraka, kao poklon za zbirku *Montenegrina* i Osnovni fond Biblioteke. Urađen je i spisak tih naslova.

S obzirom da veliki broj crnogorskih autora živi i radi van Crne Gore, a naročito u Srbiji, Bosni i Hercegovini i Hrvatskoj, te su njihova djela, uglavnom, popisana u tekućim bibliografijama zemalja u kojima žive bilo je potrebno pregledati elektronska izdanja tekućih bibliografija zemalja u okruženju (Srbija, Bosna i Hercegovina, Hrvatska, Slovenija i

Makedonija). U njima se nalazi značajan broj popisanih knjiga crnogorskih autora ili autora koji su pisali o Crnoj Gori. Ovi zapisi su putem COBISS.Net-a preuzeti, i uz određene korekcije inkorporirani u tekuću crnogorsku bibliografiju knjiga, a istovremeno su evidentirani i kao deziderati. Broj preuzetih zapisa na ovaj način iznosi oko 25-30 posto ukupnog korpusa tekućih bibliografija na godišnjem nivou.

Tekuća crnogorska bibliografija : prilozi iz serijskih publikacija i zbornika: 2016. i 2017.

Popis priloga za tekuću bibliografiju članaka : 2016. godina završen je u prvom kvartalu tekuće godine. Uslijedila je izrada više probnih ispisa na kojima su rukovodilac Odjeljenja i jedan bibliograf uradili brojne intervencije (sortiranje UDK brojeva i grupa, ujednačavanje odrednica i pododrednica – predmetnih i imenskih i sl.), u cilju pripreme rukopisa za objavljivanje. Sve potrebne radnje su uspješno završene u planiranom roku. Uslijedila je izrada elektronskog izdanja bibliografije uz podršku programa za automatsko kreiranje web prezentacije tekućih bibliografija.

Ova bibliografija sadrži ukupno 6.201 bibliografsku jedinicu. Postavljena je na web sajtu Biblioteke u oktobru 2017. godine.

Istovremeno, nastavljen je rad na Tekućoj bibliografiji članaka za 2017. godinu, popisom priloga iz crnogorskih časopisa, revijalnih izdanja i dnevnog lista *Pobjeda*. Prilozi iz časopisa i zbornika radova su popisivani bez selekcije, dok su za odabir članaka iz *Pobjede* i revijalnih izdanja korišćeni *Kriterijumi za odabir priloga iz crnogorske periodike*, koji podrazumijevaju strožiju selekciju priloga. Poznato je da dnevni listovi i revijalna izdanja obiluju brojnim priložima, značajnim i manje značajnim, pa se primjenom pomenutih *Kriterijuma* popisuju samo najznačajniji članci.

U proteklom periodu popisani su prilozi iz svih crnogorskih časopisa i revijalnih izdanja koji su u Biblioteku pristigli u periodu januar-decembar 2017. godina. U protekloj godini za ovu bibliografiju je kreirano 6241 bibliografska zapisa.

Retrospektivna crnogorska bibliografija : monografske publikacije : 1995-2001

U skladu sa objektivnim mogućnostima rađeno je i na retrospektivnoj bibliografiji knjiga – period 1995-2001. godina, kumuliranjem novih zapisa za pomenuti period. Ukupan broj zapisa za ovaj period iznosi 9686.

U protekloj godini kumulirano je 39 novih zapisa. Broj zapisa po godinama je sljedeći: 2001-1468, 2000-1508, 1999-1261, 1998-1474, 1997-1425, 1996-1413 i 1995-1137.

Digitalna Crnogorska bibliografija 1494-1994.

Projekat Digitalna Crnogorska bibliografija 1494-1994. godine podrazumijeva digitalizaciju svih do sada publikovanih svezaka crnogorske retrospektivne bibliografije, obima 33 sveske u četiri toma, zatim kreiranje baze podataka za pretraživanje, kreiranje pretraživača povezanih sa bazom i skeniranom građom, izradu OCR čitača registara, kreiranje sistema za redakciju i sl. Cilj ovog projekta je da omogući *on line* pristup i pretraživanje

putem interneta ove značajne edicije obima preko 230.000 bibliografskih jedinica. *Digitalna Crnogorska bibliografija 1494-1994. godina* je dostupna na portal www.nbcg-digitalnabibliografija.me.

Nakon postavljanja *on line* izdanja *Digitalne Crnogorske bibliografije 1494-1994. godine* na sajt Biblioteke, rukovodilac Odjeljenja je u proteklom periodu, kroz programski segment Redakcija, povremeno radio na superreviziji registara.

Interesovanje korisnika *Digitalne Crnogorske bibliografije 1494-1994. godine* je na zavidnom nivou i iz godine u godinu je u permanentnom porastu. U periodu januar-decembar 2017. godine registrovano je 6158 posjeta ovom sajtu.

Br.	Vrsta poslova	Ostvareno
1.	Obrada članaka u elektronskom katalogu (katalogizacija i klasifikacija) i predmetizacija)	5043
2.	Obrada članaka u elektronskom katalogu (katalogizacija i klasifikacija)	671
3.	Preuzimanje zapisa članaka iz COBIB.CG	862
4.	Preuzimanje zapisa monografskih publikacija putem COBISS.Net-a	615
5.	Pregledanje svesaka <i>Bibliografije Jugoslavije</i> za 2001. godinu radi pronalaska crnogorskih autora	4710
6.	Upoređivanje označenih zapisa crnogorskih autora iz <i>Bibliografije Jugoslavije</i> sa elektronskom bazom COBIB.CG	1552
7.	Evidentiranje bio-bibliografskih podataka za novootkrivene crnogorske autore	97
8.	Evidentiranje knjiga deziderata za zbirku Montenegrina	1035
9.	UDK klasifikacija članaka	935

POSLOVI RAZVOJA BIBLIOTEČKE DJELATNOSTI

COBISS CENTAR CRNE GORE - Projekat Virtuelna biblioteka Crne Gore

Krajem 2017. godine prestao je da važi prethodni Ugovor o implementaciji sistema COBISS u Crnoj Gori koji su sklopili Institut informacijskih znanosti iz Maribora i Nacionalna biblioteka Crne Gore „Đurđe Crnojević“. Kako bi se produžio ovaj ugovor bilo je neophodno da se realizuje pregovarački postupak u okviru postupka javnih nabavki. U vezi s tim u izradi obimne i zahtjevne tenderske dokumentacije su pored službenika za javne nabavke učestvovali rukovodilac Odjeljenja za razvoj bibliotečke djelatnosti i jedan sistem inženjer. Pregovarački postupak je uspješno okončan i novi Ugovor o implemenatciji sistema COBISS u Crnoj Gori je zaključen u decembru 2017. godine za period od jedne godine s tim da će se, ukoliko neka od ugovornih strana u međuvremenu ne bude željela da odstupi ugovora, nakon isteka ovog ugovorenog roka ugovor pordužitu za godinu dana, nakon čega će se ponovo pokrenuti pregovarački postupak.

NBCG je iz budžetskih sredstava podmirivala troškove članarina za sve članice sistema što je bio slučaj i u prethodne četiri godine.

Tokom 2017. godine u sistem COBISS.CG uključene su tri nove punopravne članice: Gradska biblioteka Plužine (GBPLZ), Biblioteka Fakulteta za crnogorski jezik sa Cetinja (FCJK) i Biblioteka Pomorskog muzeja Crne Gore iz Kotora (PMCG). Ukupan broj članica sistema COBISS.CG sada iznosi 31.

Edukacija

Tokom 2017. godine održana su tri trodnevna kursa *Upotreba programske opreme COBISS 3 – Preuzimanje zapisa i fond* sa 33 polaznika, kao i jedan kurs *Upotreba programske opreme COBISS 3 / Katalogizacija – početni*, sa ukupno 11 polaznika.

Tabela br. 19 – COBISS - kursevi

Godina	Broj održanih kurseva	Broj polaznika
2007.	2	25
2008.	3	34
2010.	3	41
2011.	2	25
2012.	2	22
2013.	5	55
2014.	9	105
2015.	3	25
2016.	3	38
2017.	4	44

COBISS 3 katalogizacija - licence

Komisija za izdavanje licenci za uzajamnu katalogizaciju u sastavu: Đurđa Martinović, Natalija Bokan i Vjenceslava Ševaljević je tokom 2017. godine vršila provjeru zapisa za dodjelu licenci za uzajamnu katalogizaciju u skladu sa postupkom propisanim u dokumentu *Postupak dobijanja dozvola za uzajamnu katalogizaciju u sistemu COBISS.CG* :<http://obrazovanje.cg.cobiss.net/Language/mne/licence/Postupak.pdf>

Komisija je vršila kontrolu i ocjenu zapisa i dodjelu licenci za:

- dozvolu A (uzajamna katalogizacija monografskih publikacija) – 12 dozvola

Postupak provjere se vršio elektronskim putem i to u bazi COBISS3.LICCG. Nakon što su kandidati kreirali po 30 zapisa, pristupalo se ispitu za provjeru znanja pred Komsijom u prostorijama COBISS centra i to u četiri roka: aprilskom, junskom, julskom i decembarskom. Pored toga sva dokumentacija u vezi sa ispitima je smještena na Intranet direktorijum kojem pristupa i IZUM.

Komisija za izdavanje licenci za uzajamnu katalogizaciju je u aprilskom roku u skladu sa dokumentom *Postupak prelaska na COBISS3/Katalogizaciju* http://vbcghome.vbcg.me/cg/obavjestenja_novosti/documents/Prelazak_na_COBISS3_Katalogizaciju_u_sistemu_COBISSCG.pdf?v=3 dodijelila dvije dozvole B1 (uzajamna katalogizacija sastavnih sjelova), jednu dozvolu B2 (uzajamna katalogizacija kontinuiranih izvora) i sedam dozvola C (uzajamna katalogizacija neknjižne građe)

U saradnji sa IZUM-om i sa Virtuelnom bibliotekom Srbije dodijeljene se u i sljedeće dozvole:

- dozvola B1 (uzajamna katalogizacija sastavnih djelova) - 1
- dozvolu B2 (uzajamna katalogizacija kontinuiranih izvora) - 1
- dozvola SER (uzjamna katalogizacija serijskih publikacija) - 1

Tri biblioteke članice sistema COBISS.CG – Gradska biblioteka Kolašin (GBKOL), Narodna biblioteka Tivat (NBTV) i Biblioteka Istorijaskog isnitituta (IIPG) i dalje nemaju bibliotekara sa licencom za uzajamnu katalogizaciju što je preduslov za implementaciju segmenta COBISS3 katalogizacija. Pozitivan pomak je činjenica da su iz Narodne biblioteke „Dr Radovan Lalić“ iz Berana (NBBA) ove godine dva bibliotekara stekla dozvolu A za

uzajamnu katalogizaciju monografskih publikacija pa je u ovoj biblioteci instaliran segment COBISS3 katalogizacija.

Kontakt sa članicama sistema COBISS i stručna pomoć

Stručni saradnik za kontakt sa članicama sistema COBISS je bio u stalnom kontaktu sa članicama sistema i sa IZUM-om iz Maribora.

Broj dokumentovanih zahtjeva korisnika za pomoć u 2017. godini u COBISS.CG iznosi 640 zahtjeva (od toga zahtjeva 290 elektronskom i klasičnom poštom i 350 telefonom).

Izrađena su tri zapisnika o fondu za nove članice sistema COBISS.CG, tri zapisnika o pozajmici (Narodna biblioteka „Stevan Samardžić“ Pljevlja, Biblioteka Arhitektonskog fakulteta AFPG, Biblioteka prirodno-matematičkih i tehničkih nauka – BPMTNP), pomoć pri instalacijama segmenata COBISS3/Nabavka i COBISS3/Pozajmica, davanje uputstava za rad u okruženju COBISS3/Nabavka.

Održavanje sistema COBISS i računarske mreže u Biblioteci

Sistem inženjeri su vršili redovno održavanje računarske i telekomunikacione opreme u Biblioteci, rješavanje manjih kvarova na računarima, reinstalaciju Windows-a na računarima, instalaciju anti virus programa na 90 računara, otklanjanje problema sa konekcijom, bežičnim internetom i video nadzorom. Pružali su tehničku podršku prilikom održavanja kurseva, okruglih stolova, radionica, izložbi i koncerata u toku radnog vremena kao i izvan radnog vremena. Vršili su fotografisanje i obradu fotografija i postavljanje istih na web stranicu NBCG i na društvene mreže.

U njihovoj nadležnosti je i upravljanje mail nalozima svih zaposlenih u NBCG, kao i kontakti sa provajderima za sve domene koje koristi Biblioteka.

Pored navedenog vršili su i funkciju help deska prilikom instalacije programske opreme COBISS, računara, štampača i bar kod čitača i za ostale biblioteke članice sistema.

Sistem inženjeri su bili angažovani u pripremi tehničke specifikacije za nabavku računarske opreme kako za potrebe Nacionalne biblioteke tako i u savjetodavnom dijelu za biblioteke članice sistema COBISS.CG.

Stručni saradnik za kontakt sa članicama sistema i jedan sistem inženjer radili su na elektronskom ispisu inventarne knjige NBCG za 2016. godinu.

Centar za mikrofilmovanje i digitalizaciju

U toku 2017. godine skenirano je 10.356 strana, i to za Digitalnu biblioteku – 8.028, a za korisnike – 2.328. Obradjeno, urađen OCR i konvertovano u PDF-u 5.544 strana (Prilog IV).

„Picture This! - Slikaj ovo!“

Tokom 2017. godine realizovan je projekat - nagradna igra: „Picture This! - Slikaj ovo!“, kao nastavak aktivnosti u vezi sa online izložbom *Picture this! Vintage postcards of Southeastern Europe*, a u svrhu daljnje promocije kulturne i prirodne baštine ovjekovječene na starim razglednicama iz zemalja jugoistočne Evrope. Nagradna igra je podrazumijevala slanje svojih fotografija putem društvenih mreža Facebook, Twitter ili Instagram kojima prikazuju kako ta ista baština izgleda danas. Nagradna igra se završila 31. avgusta 2017. godine. Za takmičenje se prijavilo 416 učesnika i glasalo je 1.200 korisnika. Izložba je imala

preko 4.800 posjeta. Pobjednik je Dejan Kreculj sa kolažom fotografija Narodne biblioteke Srbije. U projektu su, pored Crne Gore, učestvovala i nacionalne biblioteke Albanije, Bosne i Hercegovine, Crne Gore, Makedonije, Moldavije, Slovenije i Srbije.

Digitalna biblioteka Crne Gore

Osnovni problemi i poteškoće sa kojim se susreće NBCG u realizaciji poslova na digitalizaciji bibliotečke građe odnosno na implementaciji Digitalne biblioteke Crne Gore odnose nedostatak softvera za digitalizaciju. Nacionalna biblioteka je pokušala da razvije sopstveni program ali tome nije uspjela, jer zahtjevi koji se stavljaju pred savremenu digitalnu biblioteku podrazumijevaju angažovanje timova i specijalizovanih stručnjaka. Specifični programi sa licenciranim softverom koji mogu da zadovolje potrebe i međunarodne standarde za digitalizaciju nacionalnih kolekcija su veoma skupi.

NBCG posjeduje trenutno sajt Digitalna biblioteka Crne Gore na adresi: www.dlib.me ali taj sajt ne zadovoljava potrebe koncipiranja i izgradnje savremene digitalne biblioteke. Tokom 2017. godine NBCG je u saradnji sa spoljnim stručnjacima izradila Projektnu dokumentaciju za buduću savremenu Digitalnu biblioteku Crne Gore. Ukoliko bi se realizovao ovaj Projekat NBCG bi mogla da razvije i implementira modularan informacioni sistem, koji predstavlja skup softverskih rješenja, gdje je svako softversko rješenje modul kroz koji se može realizovati zaokružena cjelina radnih procesa i povezivanje Digitalne biblioteke Crne Gore sa COBISS-om (Kooporativni bibliotečki sistem i servisi) i Europeanom. Takođe, svaki modul je integrisan u sistem tako da u potpunom skladu funkcioniše sa ostalim softverskim rješenjima tj. modulima sistema. Ovakav pristup razvoju informacionog sistema NBCG bi omogućio nesmetano proširivanje sistema u budućnosti u skladu sa novim potrebama NBCG koje se mogu javiti.

Krajem 2017. raspisan je postupak javne nabavke za izradu nove Digitalne biblioteke Crne Gore ali je ovaj postupak obustavljen.

Centar za mikrofilmovanje i digitalizaciju je trenutno opremljen je jednim skenerom A2 formata, 2 skenera A3 formata, kamerom za mikrofilmovanje i čitačem za mikrofilme. Sva ova oprema, osim jednog skenera A3 formata, je već velikim dijelom dotrajala.

Još jedan problem sa koji je evidentan u realizaciji poslova na digitalizaciji jeste i smještaj Centra za mikrofilmovanje i digitalizaciju. Naime, Centar je do ljeta 2016. bio smješten u suterenu aneksa zgrade bivšeg Italijanskog poslanatva, međutim zbog velike vlage usljed neadekvatne spoljne izolacije prostorija, Centar odnsono zaposleni i jedan dio opreme su privremeno izmješteni u nenamjenski prolaz prema COBISS učionici i server Sali, dok je jedan, po gabaritima veći dio opreme, ostao u suterenu do iznalaženja trajnog rješenja za smještaj ovog izuzetno značajnog segmenta rada Nacionalne biblioteke.

Matična služba

Prema čl. 37, tačka 5 Zakona o bibliotečkoj djelatnosti ("Službeni list Crne Gore", br. 49/2010) NBCG obavlja matičnu bibliotečku djelatnost nad drugim matičnim bibliotekama tj. nad narodnim bibliotekama i univerzitetskoj biblioteci.

Referent matične službe je radio na izradi evidencija, statistika i pregleda o zatečenom stanju u crnogorskim bibliotekama. S tim u vezi su ažurirani matični kartoni za 70 školskih biblioteka kao i statistički podaci za 19 narodnih biblioteka i za Univerzitetsku biblioteku za prethodnu godinu. Referent Matične službe je ove godine unio novinu u rad tako što je osmislio i izradio matični karton za narodne biblioteke u elektronskoj formi što je umnogome

oloakšalo posao na prikupljanju podataka. Takođe je izradio i proslijedio i matični karton u elektronskoj formi z a univerzitetske biblioteke.

Nakon što je inspektor za kulturnu baštinu dao krajem 2016. nalog da se Centralni registar ustanovi u formi javne isprave, referant Matične službe je postupio po nalogu i početkom 2017. godine realizovao (ručni) upis preostalih 76 biblioteka. Inspektor je u januaru 2017. godine konstatovao da je nalog u roku u potpunosti izvršen.

U Centralni registar u toku 2017. godine je upisana jedna nova biblioteka. (Prilog III)

Referent Matične službe je obišao narodne biblioteke u skladu sa zakonskom obavezom da minimalno jedanput godišnje izvrši obilaza i to Kolašin, Mojkovac, Andrijevića, Plav, Rožaje, Berane, Bijelo Polje, Pljevlja, Žabljak, Šavnik, Bar, Herceg Novi, Nikšić, Cetinje; Plužine, Bar, Ulcinj, Tivat, Budva, Kotor, Podgorica, kao i Univerzitetsku biblioteku u Podgorici. Kao i prethodnih godine obilazak Narodne biblioteke u Danilovgradu nije bio moguć jer je biblioteka i dalje ne funkcioniše.

O zatečenom stanju u bibliotekama nad kojima Nacionalna biblioteka vrši matičnu funkciju napravljeni su zapisnici i poslani na adrese shodno zakonskoj proceduri. Tokom 2017. godine Narodna biblioteka Plužine je postala punopravna članica sistema COBISS.CG.

MEĐUNARODNA SARADNJA

31. CENL (Conference of European National Librarians)

Godišnja konferencija CENL-a, Konferencija evropskih nacionalnih biblioteka, 31. po redu, održana je 15. i 16. maja u Britanskoj biblioteci u Londonu. Ispred Nacionalne biblioteke Crne Gore, konferenciji su prisustvovali gospodin Bogić Rakočević, direktor i Slađana Sjekloća, referent za izdavačku djelatnost.

Dnevni red podrazumijevao je usvajanje zapisnika sa prošlogodišnjeg sastanka, usvajanje budžeta za 2017. godinu i prijedlog budžeta za 2018. godinu. Održane su prezentacije na temu „Transformativni prostori biblioteka“, u kojima je prikazano na koji se način biblioteke mogu i u prostornom smislu prilagoditi zahtjevima modernog doba. Učesnici su razmijenili iskustva iz struke i istakli značaj zajedničkog djelovanja u svrhu unaprjeđivanja bibliotekarstva.

U organizaciji domaćina, učesnici su imali priliku i da pogledaju neke od trenutnih izložbi u Britanskoj biblioteci, kao i da obidu vrijedan divljenja objekat biblioteke i upoznaju se sa raznim sadržajima dostupnim korisnicima.

Konferenciji direktora nacionalnih biblioteka jugoistočne Evrope

U Skoplju je 8. i 9. novembra održana Konferencija direktora nacionalnih biblioteka Jugoistočne Evrope kojoj je prisustvovao i Bogić Rakočević, direktor Nacionalne biblioteke Crne Gore „Đurđe Crnojević“.

Na Konferenciji je bilo riječi o digitalizaciji i obnavljanju digitalnih objekata, o saradnji nacionalnih biblioteka Jugoistočne Evrope u okviru obilježavanja „Evropske godine kulturnog nasleđa 2018“, kao i o novim projektima i aktivnostima u nacionalnim bibliotekama Jugoistočne Evrope.

Dogovoren je zajednički projekat „Digitalizacija i zaštita digitalizovane građe“, koji će biti realizovan u toku 2018 godine, a koji podrazumijeva razmjenu stručnjaka, edukaciju i stručne radionice. Nositelj projekta je Narodna biblioteka Srbije. Ona će pripremiti nacrt projekta koji će omogućiti organizaciju međunarodne radionice (seminara) na kojoj će učestvovati predstavnici nacionalnih biblioteka Jugoistočne Evrope. Cilj radionice je dijeljenje znanja i najbolje prakse u procesima digitalizacije i upravljanja digitalnim objektima, uz mogućnost stvaranja virtualne izložbe.

Dogovoreno je da grupa nacionalnih biblioteka aplicira za Erland Kolding Mielsen nagradu, čime bi se i finansirao pomenuti projekat, kao i da se SEENL 2018. godine održi u Beogradu, a 2019. u Sofiji.

Druga sjednica Savjeta COBISS.Net-a

Druga sjednica Savjeta COBISS.Net-a održana je 30. novembra u prostorijama Instituta informacijskih znanosti u Mariboru. Nacionalnu biblioteku Crne Gore „Đurđe Crnojević“ predstavljali su direktor Bogić Rakočević i rukovodilac COBISS centra Crne Gore Vjenceslava Ševaljević. Sjednici su prisustvovali i članovi mreže COBISS iz Albanije, Bosne i Hercegovine, Makedonije, Republike Srpske, Slovenije i Srbije. Za predsjednika Savjeta izabran je Ismet Ovčina, direktor Nacionalne i univerzitetske biblioteke Bosne i Hercegovine.

Prezentovane su dosadašnje i buduće aktivnosti u vezi sa međunarodnom razvojnom pomoći za finansiranje projekta COBISS.Net. Svi prisutni su se usaglasili da je neophodno pronaći modalitete da se u zemljama članicama što aktivnije angažuju svi relevantni činioци, kako bi se osiguralo finansiranje ovog značajnog regionalnog projekta.

Iz Instituta informacijskih znanosti, koji je ujedno i Regionalni centar za bibliotečko informacione sisteme i informacione sisteme za istraživačke aktivnosti u okviru UNESCO-a, upoznali su prisutne sa novostima u sistemu COBISS, odnosno sa aktivnostima koje su planirane za 2018. godinu.

Regionalna ISBN radionica u Bukureštu

U Nacionalnoj biblioteci Rumunije, u Bukureštu je od 14. do 15. juna, održana osma ISBN Regionalna radionica. Iz Nacionalne biblioteke Crne Gore Radionici su prisustvovali Sanja Martinović, rukovodilac Nacionalne ISBN agencije i Dragana Mirković, viši bibliotekar redaktor. Iz zemalja regiona učestvovali su: Perunika Đoković (Srbija), Majda Kotnik–Verčko (Slovenija), Radoslava Stefanova (Bugarska), Danijela Getliher (Hrvatska) i Aurelia Persinaru (Rumunija). Radionicu je vodila Stela Grifit, izvršna direktorica Međunarodne ISBN agencije.

Prvog radnog dana podnesen je izvještaj Međunarodne ISBN agencije kao i pojedinačni izvještaji nacionalnih agencija vezanih za aktivnosti u protekloj godini. Raspravljalo se o tekućim temama (dodjeljivanje ISBN-a digitalnim publikacijama, uključujući i online izdanja, prikupljanje meta podataka od izdavača, naplaćivanje usluga ISBN agencija, kao i o članarini koju agencije naplaćuju).

Drugog radnog dana bilo je riječi o reviziji ISBN standarda koji bi trebao da bude objavljen do kraja novembra ove godine. Takođe se govorilo o pripremi dokumenata za Globalni registar (proces slanja podataka i način ispravljanja mogućih grešaka).

Predloženo je da sljedeća Regionalna ISBN radionica bude održana u Ljubljani.

„Dani bošnjačke kulture“ u Luksemburgu

Od 27. do 30. oktobra u Luksemburgu su održani „Dani bošnjačke kulture“ koji okupljaju bošnjačke književnike i kulturne stvaraoce sa prostora bivše Jugoslavije i zapadnoevropskih zemalja. Gost manifestacije bio je i Bogić Rakočević, direktor Nacionalne biblioteke Crne Gore gdje je imao niz susreta sa predstavnicima naše dijaspore, kao i francuskim piscima i s njima razgovarao o modalitetima saradnje.

Sa piscima porijeklom iz Crne Gore koji žive i stvaraju u Njemačkoj, Holandiji i Belgiji dogovoreno je gostovanje u tim sredinama književnika iz Crne Gore, a sa Eskom Halilovićem, predsjednikom Zavičajnog kluba „Bihor“ koji je organizator ove manifestacije i jedan od najuspješnijih klubova izvan Crne Gore što potvrđuju brojna priznanja od strane naše države i izvan nje, dogovoreno je gostovanje u Nacionalnoj biblioteci na Cetinju naših književnih stvaralaca koji žive i stvaraju u Luksemburgu.

Rakočević se susreo i sa Jeanom Portanteom, jednim od najznačajnijih pisaca francuskog govornog područja i kandidatom za Nobelovu nagradu. Portante je sa zadovoljstvom prihvatio poziv da iduće godine održi književno veče u Nacionalnoj biblioteci Crne Gore.

Posjete Nacionalnoj biblioteci – dogovori o saradnji sa Aleksandrijskom bibliotekom, Gete institutom i Ambasadom Republike Italije

Nacionalnu biblioteku Crne Gore 14. juna 2017. je posjetio doktor Ismail Serageldin, direktor Aleksandrijske biblioteke iz Egipta, kao i Anar Adžamov, savjetnik u Diplomatskom predstavništvu Republike Azerbejdžan u Crnoj Gori.

Direktor Nacionalne biblioteke, Bogić Rakočević sa saradnicima upoznao je goste sa radom ove jedinstvene kulturne ustanove u Crnoj Gori, a obišli su i dio njenih fondova i zbirki, kao i tek pripremljenu izložbu knjiga „Crnogorska književnost na stranim jezicima“. U razgovoru su istaknute mogućnosti, za povezivanje i saradnju biblioteka, koje u savremenom svijetu pružaju dobar osnov za veze među kulturama i narodima.

Upravnik biblioteke Gete instituta u Beogradu, gospodin Selman Trtovac, 21. juna je posjetio Nacionalnu biblioteku „Đurđe Crnojević“ na Cetinju. U razgovoru sa direktorom NBCG gospodinom Bogićem Rakočevićem, Trtovac je predložio realizovanje zajedničkih aktivnosti, kako bi pospiješili saradnju ove dvije biblioteke. Stipendije za učenje njemačkog jezika u 2018. godini, zatim realizovanje ideje o osnivanju kutka za profesore njemačkog jezika iz Crne Gore u NBCG, organizaciju radionica sa ciljem podsticanja čitanja kroz igru, kao i organizaciju stručnog predavanja eminentnih stručnjaka iz Njemačke iz oblasti bibliotekarstva u 2018, samo su neke od zajedničkih aktivnosti koje će se realizovati u narednoj godini.

U okviru zvanične posjete Crnoj Gori, *senatori Odbora za spoljne poslove i emigraciju Senata Republike Italije Paolo Korsini i Vito Petroćeli, kao i ambasador Italije u Crnoj Gori Vincenzo del Monaco* i saradnica u Ambasadi Tereza Albano, 5. Novembra su posjetili Nacionalnu biblioteku Crne Gore „Đurđe Crnojević“ na Cetinju. U razgovoru sa direktorom

Nacionalne biblioteke, gospodinom Bogićem Rakočevićem, uvaženi gosti su izrazili zadovoljstvo na ukazanoj prilici da posjete Biblioteku, bivše Italijansko poslanstvo, kao i da saznaju nešto više o njoj i crnogorskoj kulturi.

Međunarodni naučni skup u okviru programa međunarodne razmjene kulturnih manifestacija „Croatica – Montenegrina 2017.“

Nacionalna biblioteka Crne Gore „Đurđe Crnojević“ je, u saradnji sa Savezom Crnogoraca Hrvatske i Crnogorskim kulturnim forumom, 24. i 25. oktobra 2017. organizovala Međunarodni naučni skup u saradnji sa Savezom Crnogoraca Hrvatske i Crnogorskim kulturnim forumom, svečano je otvoren danas u Nacionalnoj biblioteci na Cetinju. Skup je otvorio direktor Nacionalne biblioteke Crne Gore „Đurđe Crnojević“ gospodin Bogić Rakočević.

U okviru prvog dana pomenutog skupa, pored izalaganja učesnika, otvorena je izložba knjiga „Croatica – Montenegrina“ autorke Dragice Lompar, kao i izložba fotografija „Hrvatski neimari i Njegošev mauzolej“ autora Aleksandra Berkuljana.

PROMOVISANJE KULTURNE BAŠTINE

Njegoševa soba u Nacionalnoj biblioteci Crne Gore

U Nacionalnoj biblioteci Crne Gore 17. novembra 2017. godine otvorena je Njegoševa soba. Njegoševu sobu, u kojoj se nalaze izdanja njegovih djela i njihovi prevodi na strane jezike, rukopisi, reprint izdanja, pozorišni plakati, lična i državnička pisma, njegovi portreti i drugi važniji dokumenti koji su u posjedu Nacionalne biblioteke, otvorio je predsjednik Vlade Crne Gore Duško Marković.

Njegoševa soba, će služiti kao specijalna čitaonica u kojoj će naučnici, učenici i studenti i uopšte svi korisnici moći neposredno da se upoznaju s Njegoševim djelom.

Sjećanje na Dragana Radulovića

U Nacionalnoj biblioteci „Đurđe Crnojević“ 7. februara 2017. godine priređeno je veče „Sjećanje na Dragana Radulovića“ povodom 15 godina od smrti našeg poznatog pjesnika. Brojne posjetioce pozdravio je direktor Nacionalne biblioteke Bogić Rakočević, a nakon njega, o Draganu Raduloviću i njegovom stvaralaštvu govorila je profesorica dr Svetlana Kalezić.

170 godina od objavljivanja „Gorskog vijenca“

Nacionalna biblioteka Crne Gore „Đurđe Crnojević“ je, u ponedjeljak 27. februara nizom aktivnosti, obilježila 170 godina od objavljivanja „Gorskog vijenca“. U holu Biblioteke otvorena je izložba starih i rijetkih izdanja i prevoda „Gorskog vijenca“, kao i plakata i pozivnica štampanih raznim povodima vezanim za ovo djelo. Izložbu je otvorio direktor

Nacionalne biblioteke, Bogić Rakočević, koji je istakao značaj „Gorskog vijenca” sa više aspekata.

Svjetski dan poezije

Povodom obilježavanja Svjetskog dana poezije 21. marta je u Nacionalnoj biblioteci održana tribina „Pjesništvo u nepjesničkim vremenima”. Na tribini su učestvovali mladi crnogorski pjesnici Đorđe Šćepović i Goran Radojičić i književni kritičar Marinko Vorgić. Oni su govorili o statusu poezije i dometima pjesničke riječi danas.

Međunarodni dan dječje knjige i Svjetski dan knjige i autorskih prava

Nacionalna biblioteka Crne Gore obilježila je 3. aprila Međunarodni dan dječje knjige. U cilju promocije dječje knjiženosti, knjige i čitanja, NBCG je pozvala dvojicu crnogorskih pjesnika za djecu – Velimira Ralevića i Slobodana Vukanovića. Oni su cetinjskim osnovcima čitali poeziju i poklanjali svoje knjige, a nakon toga su odgovarali na brojna pitanja učenika. Na kraju programa poklonili su im primjerke svojih zbirki pjesama.

Osim toga, organizovana je izložba dječjih knjiga najpoznatijih svjetskih i crnogorskih autora, a djeci su podijeljene i knjige iz viškova koje Biblioteka posjeduje.

Povodom Svjetskog dana knjige i autorskih prava, Nacionalna biblioteka Crne Gore 21. aprila organizovala je okrugli sto na temu “Književno izdavaštvo i autorska prava”. Predstavници najznačajnijih izdavačkih kuća u Crnoj Gori govorili su o problemima u kojima se ova oblast danas nalazi, kao i načinima za njihovo prevazilaženje. Ukazano je na potrebu veće pomoći države pošto je riječ o malom tržištu, a knjige koje imaju nespornu kulturnu vrijednost ne mogu biti konkurentne, na zakone koji su dobri, ali se ne primjenjuju, na potrebu što skorijeg otkupa knjiga od strane biblioteka što će predstavljati značajnu pomoć izdavačima, na potrebu njihove saradnje prilikom zahtjevnijih poduhvata, i tako redom.

Biblioteka je i ove godine, povodom Svjetskog dana knjige, besplatno dijelila članske karte.

110 godina od rođenja književnika Radovana Zogovića

Jubilej 110 godina od rođenja Radovana Zogovića, jednog od najznačajnijih crnogorskih pjesnika dvadesetog vijeka, obilježen je 26. septembra u Svečanoj sali Nacionalne biblioteke „Đurđe Crnojević” na Cetinju. O Zogovićevom stvaralaštvu i životu, govorio je pisac Miraš Martinović.

80 godina od rođenja akademika Nova Vukovića

Osamdeset godina od rođenja poznatog crnogorskog akademika, Nova Vukovića, obilježeno je 5. juna 2017. u Nacionalnoj biblioteci „Đurđe Crnojević”. O djelu akademika Vukovića govorio je profesor doktor Novak Kilibarda, a nakon njega, prisutnima se obratio i doktor Zlatko Bulić. Novo Vuković je bio profesor na Filozofskom fakultetu u Nikšiću i član

Crnogorske akademije nauka i umjetnosti. Napisao je 10 knjiga, od kojih su najpoznatije „Putevi stilističke ideje” i „Deveta soba” i veliki broj naučnih i stručnih radova.

Književno veče povodom 25 godina od smrti Mihaila Lalića

Jubilej - 25 godina od smrti jednog od najpoznatijih crnogorskih pisaca, Mihaila Lalića u Nacionalnoj biblioteci „Đurđe Crnojević” je obilježen 27. decembra 2017. godine. O životu i djelu ovog istaknutog književnika govorila je prof. dr Tatjana Bečanović, koja je istakla da je „Lalić za crnogorsku književnost XX vijeka ono što je Njegoš za XIX vijek. U jeziku prostora njegove trilogije, koju čine romani „Zlo proljeće”, „Lelejska gora” i „Hajka” kombinuju se uzvišenost i ukletost, kao obilježja crnogorskog hronotopa“.

10 godina od smrti književnika Huseina Bašića

Deset godina od smrti književnika Huseina Bašića obilježeno je u Nacionalnoj biblioteci Crne Gore 3. novembra 2017. godine. O djelu poznatog književnika govorio je akademik Zuvdija Hodžić. U okviru ovog događaja priređena je izložba Bašićevih djela i prikazan dokumentarni film „Od sunca ogrlica“, koji je pripremio pisac i TV autor Bogić Rakočević.

Ovaj događaj Nacionalna biblioteka Crne Gore „Đurđe Crnojević” organizovala je u saradnji sa Centrom za kuturu Bijelo Polje i Ratkovićevim večerima poezije.

Svjetski dan filozofije

Svjetski dan filozofije, koji je 2005. godine ustanovila Generalna konferencija UNESCO-a u Nacionalnoj biblioteci Crne Gore obilježen je 16. novembra 2017. godine upriličenom izložbom knjiga. Izložbu je otvorio profesor filozofije Esko Muratović.

Izložbe

- Izložba stare i rijetke knjige iz fondova Nacionalne biblioteke (21. februar 2017)
- Izložba „Evropski gradovi na starim razglednicama“ (30. maja 2017)
- Izložba knjiga „Crnogorska književnost na stranim jezicima“ (15. jun 2017)
- Izložba „Titanik-Carpathia“ u saradnji sa Pomorskim i povijesnim muzejem Hrvatskog primorja iz Rijeke i Saveza Crnogoraca Hrvatske (30. jun 2017)
- Izložba „Crnogorske fotografije u Europeani“ (10. jula 2017)
- Izložba knjiga „Prevodi evropske književnosti u Crnoj Gori“ (27. septembar 2017)
- Izložba „Crna Gora na kartama i u atlasima“ u Rijeci (10. oktobar 2017)
- Izložba eksponata „Grčka i Crna Gora dva bratska naroda“ (13. oktobar 2017)
- Izložba knjiga „Ruska avangarda i Oktobarska revolucija“ (27. oktobar 2017)
- Izložba „Portret tradicije“ o KUD-u „Njegoš“ sa Cetinja (14. decembar 2017)

Promocije knjiga, književne tribine

- „Mont Everest i mi“ Radosava Raka Nikčevića (9. mart 2017)
- „Uspomene“ Lazara Mijuškovića (3. maj 2017)
- Prosvjetni rad profesora Mihaila Bukvića : 1903-1916 : zbornik dokumenata, priredila Žana Tasan (9. maj 2017)
- „Muslimani u staroj crnogorskoj štampi“ (21. jun 2017)
- Roman „Bibliotekar“ Marka Špadijera (11. jul)
- Zbornik radova „Priroda u oku“ sa prvog Internacionalnog haiku festivala (26. avgust 2017)
- Književna tribina pisca Vladimira Arsenijevića (1. septembar 2017)
- „Knjigom o knjigama“ Zore Jestrović (19. septembar 2017) 13. oktobar,
- Književno veče britanskog književnika Tonija Parsonsa (18. oktobar 2017)
- Multimedijalni projekat „Preokupacije“ - gost Branislav Dimitrijević, istoričar i teoretičar umjetnosti (25. oktobar 2017)
- Predavanje „Kojim jezikom govorimo“ u okviru projekta „Preokupacije“ Borisa Budena, filozofa, teretičara kulture i publiciste (1. novembar 2017)
- Veče posvećeno savremenom crnogorskom pjesništvu (23. novembar 2017)
- NBCG svojim izdanjima otvorila Međunarodnu manifestaciju „Ratkovićeve večeri poezije“ (5. septembar 2017)

Ostale aktivnosti

- Debatno takmičenje za srednjoškolce „Otvoreno o korupciji“ u NBCG (10. mart)
- Prva radionica u okviru projekta „IMP- strategija i praksa za ugled“ na temu „Otvoreni pristup, fer korišćenje i etička upotreba informacionih izvora“ (23. jun)
- Drugi sastanak Radne grupe IMP projekta (29. decembar)

Sajmovi

Nacionalna biblioteka Crne Gore je učestvovala na Međunarodnom i Internacionalnom Sajmu knjiga u Podgorici.

Kao što je bilo planirano, obezbijeđeno je učešće Biblioteke na Međunarodnom Sajmu knjiga u Beogradu i posjeta Sajmu za 15 bibliotekara.

Izdavač OKF sa Cetinja predstavio je izdanja NBCG na Sajmu knjiga u Lajpcigu, a izdavač Nova knjiga iz Podgorice je na osnovu dogovora o saradnji sa NBCG predstavio izdanja Biblioteke zajedno sa ostalim izdavačima iz Crne Gore na sajmovima u Londonu, Parizu i drugim svjetskim metropolama.

Posjete Biblioteci

- Polaznici kampa za talente Univerziteta Donja Gorica posjetili NBCG (7. jul 2017)
- Predstavnici Islamskog kulturnog centra iz Podgorice posjetili NBCG i tom prilikom donirali 30 naslova (28. jul 2017)

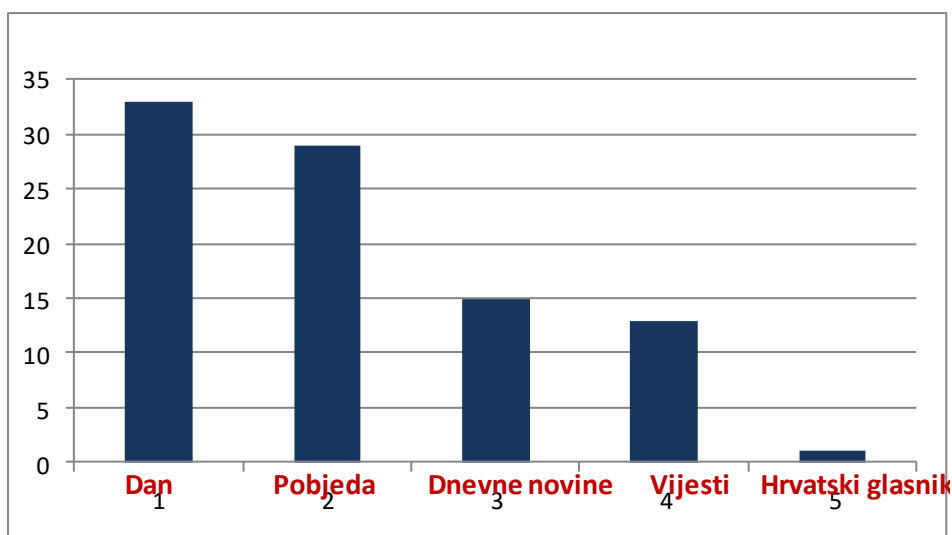
Prisutnost u medijima

Programi i aktivnosti Nacionalne biblioteke Crne Gore odlično su medijski praćeni. Svaki program Biblioteke najavljen je u svim dnevnim novinama u kojima su objavljivani i izvještaji o aktivnostima u našoj Biblioteci, kao i na portalima i u elektronskim medijima. Posebnu pažnju izazvala je vijest o međunarodnom kodu za crnogorski jezik koju su prenijele gotovo sve regionalne informativne kuće.

Štampani mediji

Štampani mediji, prije svega dnevne novine *Pobjeda*, *Vijesti*, *Dan* i *Dnevne novine* redovno su i sadržajno najavljivali i izvještavali o aktivnostima NBCG.

Grafikon 4 – Štampani mediji o NBCG

Elektronski mediji

Tokom 2017. godine NBCG je ostvarila je i značajano prisustvo na elektronskim medijima, pri čemu se izvajaju portali: Portal RTCG, Portal Cetinjski list, Portal Analitika, Fos media, CDM i drugi. Zaposleni u NBCG su predstavljali aktivnosti biblioteke na RTCG, RTV Nikšić i TV 777.

Web sajt

Krajem prethodne godine donesena je odluka da se u saradnji sa novim izvođačem pokrene izrada potpuno nove web stranice koja će implmentirati sve funkcionalnosti moderne web stranice jedne nacionalne biblioteke.

Tokom 2017. godine ukupno je bilo 116 obavještanja na sajtu. Posredstvom ovih saopštenja mogu se pratiti sve aktivnosti biblioteke (najave programa, izvještaji sa programa, učešće na konferencijama, kao i svi oblici lokalne i međunarodne saradnje...).

Facebook

Tokom 2017. godine NBCG je aktivno ažurirala svoju facebook stranicu i trostruko povećala broj pratilaca (1.114). Na stranici se mogu naći informacije o aktivnostima biblioteke, vijesti i različiti publicistički tekstovi iz oblasti bibliotekarstva i kulturne baštine, kao i razni drugi sadržaji veoma široke tematske dostupnosti.

OSTALE AKTIVNOSTI ZAPOSLENIH U NBCG

Konferencije

- Međunarodni okrugli sto „Dokumentarno nasljeđe u regionu Centralne Evrope: očuvanje, istraživanje i promocija“ (Minsk, 14.-15. septembar, Slađana Sjekloća)
- Međunarodni skup „Knjige i društvo: socijalna, filološka i intertekstualna povijest i sadašnjost knjige“ koji je održan u sklopu manifestacije „29. knjiga Mediterana“ (Split, 26.-27. septembar, Dragana Marković)
- U okviru UNESCO Participacija projekta „Informaciona i medijska pismenost-strategija i praksa za ugled“ grupa od 15 bibliotekara iz NBCG boravila je u studijskoj posjeti bibliotekama u Zadru (20. oktobar)
- Godišnji sastanak Europeana mreže (Milano, 6. decembar, Zorica Sjekloća)
- CERS seminar „Osnove pisanja projekata za donacije stranih ambasada i kancelarija za državne ustanove“ Podgorica, februar (Zorica Sjekloća)
- Učešće na Regionalnoj konferenciji u okviru projekta „Servisi za čuvanje podataka u Jugoistočnoj Evropi“ (South-Eastern European Data Services – SEEDS), Podgorica, april (Vjenceslava Ševaljević)
- Konferencija „Kultura i prirodna baština – mogućnosti za zaštitu, promociju i valorizaciju, Cetinje, septembar (Vjenceslava Ševaljević, Zorica Sjekloća)
- Konferencija »Posebne zbirke u kontekstu zaštite kulturne baštine i kao podsticaj kulturnog razvoja« (2-4.10.2017. u Beogradu, Danijela Radulović i Boris Kaluđerović)
- Nacionalni dan podizanja svijesti o bibliotekama, pod sloganom »Čitamo prošlost, pišemo budućnost« (predavanje održale Vesna Kovačević i Gordana Ljubanović u Rektoratu Univerziteta na temu »Informacijska i medijska pismenost«, 5. oktobra 2017.
- Posjeta Geta institutu, Beograd, oktobar (Vjenceslava Ševaljević)

Seminari, kursevi, obuke

- Kurs „Upotreba programske opreme COBISS3/ Katalogizacija – početni kurs“ (19-28. mart)
- Kurs „Upotreba programske opreme COBISS-preuzimanje zapisa i fond“ (15-19. maj)

- Kurs „Upotreba programske opreme COBISS3/ Katalogizacija – napredni kurs“ u Narodnoj biblioteci Srbije u Beogradu (20-24. novembar, Dragana Marković)
- Kurs „Upotreba programske opreme COBISS3 preuzimanje zapisa i fond“ (26-29. novembar)

Rad u komisijama, redakcijama

- Rad u komisiji za javne nabavke (Vesna Karan)
- Komisija za polaganje bibliotekarskog stručnog ispita - tri ispitna roka (februar, jun i oktobar) (Milorad Milović, Vjenceslava Ševaljević, Vera Đukanović, Gordana Ljubanović)
- Imenovanje Uredništva sajta Biblioteke sa zadatkom da se stara o sadržaju sajta NBCG (Lidija Popović, Žarko Mirković, Milutin Đukić, Slađana Sjekloća, Bojana Joksimović i Vjenceslava Ševaljević)
- Komisija za dodjelu licenci (Natalija Bokan, Đurđa Martinović i Vjenceslava Ševaljević)
- Komisiji za procjenu i otkup građe (Milorad Milović, Natalija Bokan, Boris Kaluđerović)
- Redakcija *Bibliografskog vjesnika* (Bogić Rakočević, Dragica Lompar, Milorad Milović, Marijan Miljić)
- Komisija za popis inventara (Boris Kaluđerović, Mirko Martinović)

Odjeljenje za zajedničke i opšte poslove

Kadrovska struktura Odjeljenja

Pored 22 zaposlena, u Odjeljenju, rade još dva izvršioca, angažovana po osnovu ugovora o djelu, s obzirom na to da se proces rada u Biblioteci odvija po aktu o sistematizaciji radnih mjesta iz 2006. godine, pa pojedini neophodni procesi rada nijesu normirani pozitivnim aktima. Tako, u službi računovodstva i finansija, radi jedan izvršilac, po zanimanju - finansijski menadžment, računovodstvo i revizija, koji od dana angažovanja u Biblioteci (Ugovor o djelu, 15.09.2016.g.), obavlja finansijsko-računovodstvene poslove, zatim poslove finansijskog upravljanja i kontrole, koji se zbog preobimnosti, kompleksnosti, i stalnih izmjena propisa, ne mogu izvršavati blagovremeno sa postojećim kadrovskim kapacitetima.

Drugi izvršilac, u okviru Odjeljenja, angažovan, po Ugovoru o djelu (Ugovor zaključen u maju 2016. godine), na poslovima baštovana, kome je ugovor produžavan i u zimskom periodu, iz razloga neophodnosti izvršavanja niza poslova.

Potrebno je naglasiti i sljedeće: iz razloga koji su naprijed navedeni, odnosno neupodobljenog akta o sistematizaciji stvarnim potrebama, u Odjeljenju radi još jedan izvršilac, obavljajući poslove koji su kao takvi obavezni po Zakonu o zaštiti imovine i lica, („Sl. list CG“ br. 01/14). Ovo lice je inače i po ugovoru o radu raspoređeno na poslovima - viši knjižničar.

Odjeljenje za zajedničke i opšte poslove se sastoji od sljedećih segmenata: pravno-kadrovski poslovi, finansijsko-računovodstveni poslovi, administrativni poslovi, tehnički sektor i službenik za javne nabavke.

Normativne aktivnosti

Ovi poslovi su se obavljali u skladu sa pozitivnim zakonskim propisima iz oblasti radno-pravnih odnosa, kao i u skladu sa drugim zakonima i podzakonskim aktima, koje u svakodnevnom radu treba konsultovati, i po potrebi primijenjivati.

Napominje se da nije donešen Pravilnik o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta koji treba da se usaglasa sa Granskim kolektivnim ugovorom za oblast kulture.

Tokom izvještajnog perioda, izradom Uputstava, Odluka i Zaključaka doradivana je *Knjiga procedura za finansijsko upravljanje i kontrolu* (FMC) u Biblioteci, a u skladu sa *Zakonom o sistemu unutrašnjih finansijskih kontrola u javnom sektoru*. O navedenom je obaviješteno Ministarstvo finansija, odnosno Direktorij za centralnu harmonizaciju finansijskog upravljanja, kontrole i unutrašnje revizije.

Takođe je istom direktorijatu dostavljen polugodišnji i godišnji *Izvještaj o sprovođenju planiranih aktivnosti u uspostavljanju i razvoju sistema finansijskog upravljanja i kontrola*, (obrasci PGI-FMC i GI-FMC).

U drugoj polovini izvještajnog perioda sa resornim ministarstvom je potisan *Sporazum o povjeravanju poslova unutrašnje revizije Ministarstvu kulture*, shodno zakonu i dobijenoj Saglasnosti Ministarstva finansija.

U ovu vrstu poslova mogu se svrstati i sljedeće, tek taksativno naznačene, aktivnosti Službe. Tako su redovno rađeni *Kvartalni izvještaji u vezi implementacije preporuka državne revizorske institucije*, shodno zaključcima Skupštine Crne Gore od 29.12. 2016.godine, a koje je usvojila Vlada Crne Gore početkom izvještajnog perioda, i blagovremeno dostavljeni Ministarstvu kulture - Kancelariji za finansije.

Shodno *Zakonu o sprječavanju korupcije* („Sl.list CG“, br. 53/14), i u skladu sa istim, u prethodnom periodu, donešenim Rješenjem o određivanju odgovornog lica za izradu i sprovođenje *Plana integriteta*, napravljeno je *Rješenje o formiranju Radne grupe* za pripremu i izradu *Plana integriteta*.

Izrađen je *Plan integriteta za Biblioteku*, u saradnji sa članovima Radne grupe, i dostavljen mejlom i u papirnoj verziji, Agenciji za sprječavanje korupcije Crne Gore, u martu 2017. godine.

Uz ranije donešene proceduralne akte (o primopredaji gotovog novca, o načinu naplate usluga Biblioteke, i sl.), u izvještajnom periodu *Knjiga procedura* je upotpunjena izradom sljedećih akata:

- Uputstvo vezano za dopremanje pošiljki u Biblioteci;
- Odluka o upotrebi privatnog automobila u službene svrhe;
- Odluku o postupku javne nabavke neposrednim sporazumom;
- Odluka o sprovođenju nabavki male vrijednosti;
- Uputstvo o poštovanju radne discipline;
- Odluka o rasporedu korišćenja odmora u toku rada za zaposlene na radna mesta portir-garderober i vozač-kurir.

Sredinom izvještajnog perioda sačinjena je *Informacija o računovodstvenim kapacitetima u Biblioteci*, i dostavljena Ministarstvu finansija- Sektoru državnog trezora.

U proteklom periodu, zavisno od potreba i načina angažovanja pojedinih fizičkih i pravnih lica, te pružanja (davanja) raznih usluga, Pravna služba je izradila 137 raznih ugovora. Tako je pripremljeno i u daljoj proceduri realizovano:

- 25 ugovora po sprovedenim postupcima javnih nabavki;
- 1 ugovor o održavanju digitalnih kolekcija NBCG „Đurđe Crnojević“;

- 1 ugovor o izdavaštvu;
- 1 ugovor o suizdavaštvu;
- 49 ugovora o pružanju intelektualnih usluga;
- 9 ugovora o djelu radi neophodnih zamjena odsutnih izvršilaca, (čuvari zgrada, radnice na održavanju čistoće);
- 48 ugovora o djelu o pružanju zanatskih i sličnih usluga, (opravke, čišćenje dvorišta, tj. održavanje parkovnog kompleksa, limarski, zidarski, stolarski radovi, usluge prevoza i sl.);
- 2 ugovora o poslovnoj saradnji;
- 1 kupoprodajni ugovor za rashodovano vozilo.

Shodno potrebama, napravljeno je i 7 Anexa na pojedine ugovore iz gore naznačenih.

Kadrovske aktivnosti

Kadrovski podaci na nivou Biblioteke: na početku izvještajnog perioda, i na kraju, ukupan broj zaposlenih je 88. Svi zaposleni angažovani su po osnovu ugovora o radu na neodređeno vrijeme.

U toku 2017. godine 2 izvršioca su raskinula radni odnos zbog odlaska u starosnu penziju, 1 izvršilac je po Sporazumu prešao na rad kod drugog poslodavca, 3 izvršioca su preminula.

U januaru mjesecu 2017.godine, došlo je do promjene direktora Biblioteke. Na dužnost direktora Biblioteke imenovan je prof.književnosti, pisac Bogić Rakočević, a dotadašnji direktor, Jelena Đurović je raskinula radni odnos po osnovu regulisanja starosne penzije. Kadrovsku promjenu rukovodioca Biblioteke, Pravna služba je ispratila odgovarajućom procedurom, kako internom, tako i aktivnostima kod nadležnih državnih organa.

Prateći kadrovske potrebe Ustanove, kao i zbog upražnjenosti radnih mjesta zbog gore navedenih razloga, Pravna služba je u izvještajnom periodu obradila 4 zahtjeva za traženje saglasnosti za zapošljavanje, i uputila ih Ministarstvu finansija. Na tražene saglasnosti, Ministarstvo finansija je pozitivno odgovorilo.

Shodno rečenom, po dobijenim saglasnostima, a nakon sprovedene zakonske procedure, u izvještajnom periodu zaključeno je su 5 ugovora o radu (jedna Saglasnost od prethodne godine), na neodređeno vrijeme.

Takođe, treba naglasiti, da je tokom ovog perioda aneksima na 3 postojeća Ugovora o djelu, produženo obavljanje niza poslova koji su neophodni za procese rada u Biblioteci, a nijesu sistematizovani postojećim Pravilnikom o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta. Krajem izvještajnog perioda, zaključen je još jedan Ugovor o djelu za obavljanje portirskih poslova u zgradi bivšeg Francuskog poslanstva.

Služba je pratila izmjene zakona, posebno onih koje je bila u obavezi primjenjivati neposredno, ili primjenom odgovarajućih podzakonskih akata. Tako je, shodno *Granskom kolektivnom ugovoru za oblast kulture* („Sl.list CG“ br 64/16), a u zavisnosti od konkretnih uslova koje su pojedini zaposleni ispunili (stekli odgovarajuće veće kvalifikacije, viša stručna zvanja i sl.), ili je došlo do promjene radnog mjesta iz drugih razloga, ili koeficijenta za obračun zarade, Služba je sačinila 17 Anexa na postojeće ugovore o radu zaposlenih.

Takođe, treba naglasiti, da je tokom ovog perioda aneksima na 3 postojeća Ugovora o djelu, produženo obavljanje niza poslova koji su neophodni za procese rada u Biblioteci, a nijesu sistematizovani postojećim Pravilnikom o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta. Krajem izvještajnog perioda, zaključen je još jedan Ugovor o djelu za obavljanje portirskih poslova u zgradi biv. Francuskog poslanstva.

Sačinjeno je 80 rješenja po raznim osnovama, (komisije, radne grupe, otkup bibliotečke građe, jubilarne nagrade, pomoć zaposlenim, nadoknade, honorari i sl.).

Za odsustva po osnovu korišćenja godišnjih odmora, i ostala odsustva shodno zakonu, Služba je sačinila 128 rješenja.

Potvrda za zaposlene i ostala zainteresovana lica je sačinjeno 36.

Shodno propisima koji regulišu prijavu poreskih obveznika, tačnije u skladu sa *Pravilnikom o sadržini jedinstvene prijave za registraciju poreskih obveznika, obveznika doprinosa i osiguranika u centralni registar* (Sl.list CG.br.10/10 i 32/10), obrađeno je i dostavljeno Poreskoj upravi Crne Gore 19 predmeta za zaposlene (prijave, odjave, prijave na zdravstveno osiguranje članova porodice osiguranika, promjene podataka i sl.).

Poslovi vezani za upravljanje Bibliotekom

Sa dvije održane sjednice Savjeta Biblioteke, kao i sa 6 sjednica Stručnog vijeća, u Odjeljenju za zajedničke i pravne poslove su sačinjeni zapisnici, napravljene odluke, zaključci.

Ostale aktivnosti

U skladu sa *Zakonom o stručnom osposobljavanju lica sa stečenim visokim obrazovanjem* (Sl.list CG 38/12), Ministarstvu kulture su dostavljene prijave o potrebnom broju korisnika za Biblioteku za 2018.godinu.

U izvještajnom periodu po Programu stručnog osposobljavanja shodno gore navedenom propisu, jedno lice je obavljalo obuku (grafički dizajn), za koje je Služba blagovremeno sačinjavala mjesečne Izvještaje i dostavljala ih Upravi za kadrove CG na dalju proceduru.

Po zahtjevu zainteresovanih lica sačinjena su 4 rješenja o slobodnom pristupu informacijama, shodno istoimenom zakonu.

U skladu sa Planom i kadrovskim potrebama, upućivani su izvještaji Ministarstvu kulture o kadrovskim kapacitetima, o potrebama i dinamici dodatnog zapošljavanja, o odlasku u penziju, i sl.

Na zahtjev Ministarstva kulture sačinjen je i dostavljen *Plan o sprovođenju mjera za energetske efikasnost* na nivou Biblioteke.

Takođe je istom ministarstvu dostavljena informacija vezano za *Strategiju integracije lica sa invaliditetom*.

U skladu sa posebnim zakonima, vršilo se redovno godišnje izvještavanje Monstat-a, kao i drugih nadležnih organa.

Pripremani su i upućivani razni dopisi i zahtjevi, kako Ministarstvu kulture, tako i drugim državnim i opštinskim organima nadležnim za pojedina pitanja, ustanovama i td. Tako je tokom 2017. godine obrađeno, sačinjeno i poslato 32 dopisa.

U izvještajnom periodu, Pravna služba je bila angažovana i oko 4 sudska spora, (pretraga i priprema evidencionih, finansijskih i sl.podataka).

Početak godine pravosnažno je u korist Biblioteke okončan jedan radni spor (Biblioteka bila tužena strana) i naplaćeni troškovi vođenja sudskog postupka. U toku su dva radna spora.

Takođe je u toku postupak po žalbi kod Višeg suda za još jedan sudski spor, (iz 2014.g.), u kojem je tužilac bivši zaposleni, vezano za jemstvo po potrošačkom kreditu, koji je prvostepenom sudskom odlukom okončan u korist Biblioteke.

Obrađen je i procesuiran jedan predmet povrede na radu zaposlenog.

Svakodnevno su obavljani i drugi tekući poslovi, zaposlenima tumačeni novi, kao i raniji propisi vezano za radno-pravni status istih, i td. Takođe, na zahtjev kolega iz srodnih ustanova kulture, pružala se stručna pravna pomoć, kao i česte uzajamne konsultacije.

Kontrolisani su neki ranije zaključeni ugovori sa dobavljačima, koji su zbog nemogućnosti ispunjenja otkazani u ime Biblioteke, te tako izbjegnute negativne posljedice po istu, (ugovori o kupovini robe na kredit od strane zaposlenih).

Obuka zaposlenih

U izvještajnom periodu zaposleni ovog odjeljenja su na sljedeći način upotpunjavali svoje znanje iz pojedinih oblasti:

- U organizaciji Kancelarije Savjeta Evrope u Podgorici, rukovodilac Odjeljenja i izvršilac poslova finansijski menadžment..., po ugovoru o djelu, Maja Muhadinović, su u martu prisustvovali jednodnevnom seminaru na temu „Jačanje integriteta i borba protiv korupcije u visokom obrazovanju“;
- U organizaciji Kancelarije za borbu protiv korupcije opštine Budva, rukovodilac Odjeljenja i sl.za javne nabavke, Vesna Karan, su početkom jula prisustvovala jednodnevnom seminaru, na temu primjene standarda ISO 37100, predavač dr Nenad Injac; nakon navedenog tringa, stekle ogovarajući Sertifikat;
- U organizaciji Sevoi Grupa d.o.o, rukovodilac Odjeljenja i Službenik za javne nabavke Vesna Karan, krajem septembra prisustvovala jednodnevnom seminaru u Podgorici na temu Finansijsko upravljanje i kontrola;
- Rukovodilac Odjeljenja, Radmila Drašković, krajem oktobra u Budvi, u organizaciji Agencije za sprječavanje korupcije Crne Gore, prisustvovala jednodnevnom seminaru, tj obuci na temu „Izrada i sprovođenje planova integriteta u institucijama Crne Gore“;
- Službenik za javne nabavke u novembru prisustvovala dvodnevnoj konferenciji na temu javnih nabavki, u Petrovcu, pod nazivom „Ka efikasnijim javnim nabavkama u Crnoj Gori“;
- Službenik za javne nabavke, krajem novebra u Podgorici prisustvovala jednodnevnoj obuci na temu: primjena Izmjena zakona o javnim nabavkama;
- Šef računovodstva, Jelena Stanojević, učestvovala u projektu *Program obuke i sertifikacije računovođa u javnom sektoru Crne Gore (PACT)* koji se sastoji iz tri dijela. Program je započet u martu 2017. godine i do kraja kalendarske godine su odrađena dva dijela sastavljena od ukupno 20 predavanja i polaganja dva ispita koja imenovana uspješno položila.. Treći dio se programa će se obaviti tokom 2018.godine;
- Šef računovodstva je prisustvovala obuci na temu „*Primjena Izmjena i dopuna ZAKONA O ZARADAMA ZAPOSLENIH U JAVNOM SEKTORU KOJI JE STUPIO NA SNAGU 31. MARTA SA OSVRTOM NA OBRAČUN ZARADA*“, koji se odnosi na umanjenje osnovne zarade, koja je obuka održana u Podgorici, u martu 2017.godine;
- Shodno obukama koje su organizovane u prethodnom izvještajnom periodu za zaposlene koji obavljaju poslove obezbjeđenja zgrada i objekata, četiri izvršioca su uspješno položila ispit za zvanje „čuvar“.

Finansijsko - računovodstveni poslovi

Poslovi iz oblasti finansijskog poslovanja su se uglavnom odvijali po predviđenom planu. Biblioteka je redovno izmirivala obaveze (zarade, nadoknade, pomoći, jubilarne nagrade, honorare i sl.) prema zaposlenim i, u skladu sa tim, dostavljani su potrebni podaci, obrasci i sl. Ministarstvu finansija, nadležnim Fondovima i Poreskoj upravi.

Iskontirano je i proknjiženo 1156 naloga.

Računa za usluge izrade CIP-a i bar-coda fakturisano 933.

Primljeno je 468 računa.

Zahtjevi za budžetskim sredstvima, kao i izvještaji o utrošenim sredstvima su redovno dostavljani nadležnom Ministarstvu.

Izvještaj o finansijskom poslovanju Biblioteke za period januar-decembar 2017. godine dat je u prilogu i čini sastavni dio ovog izvještaja. (Prilog I)

Administrativni poslovi

Administrativni poslovi (arhivski, poslovi interne distribucije pošte, kopiranje i sl.), sublimiraju niz poslova koji se odvijaju shodno Zakonu o kancelarijskom poslovanju, tako da je angažovanje izvršioca kompleksno. Između ostalog, u ovom periodu je:

- u djelovodnom protokolu zavedeno je ukupno 3084 akta;
- pošiljki predato Pošti Cetinje 678.

Vozač- kurir je redovno obavljao svoj posao, kako uslugama prevoza direktora i po potrebi zaposlenih, tako i distribuciju pošiljki, prkupljanjem bibliotečkog materijala od štampara i izdavača sa teritorije Crne Gore, i sl.

Tehnički sektor

Tehnički sektor obuhvata poslove obezbjeđenja objekata Biblioteke i njima pripadajućeg dvorišnog i parkovnog prostora, kao i redovno održavanje istog.

Nadalje, ovdje spadaju poslovi vezani za zagrijavanje (hlađenje) objekata, servisiranja manjih kvarova na raznovrsnim instalacijama, potirski i poslove održavanja higijene.

Početkom izvještajnog perioda pripremljen je i dostavljen Ministarstvu kulture obrazac za potrebe izrade godišnjeg plana energetske efikasnosti za 2017.godinu.

Posebno se naglašava da je početkom godine otklonjen kvar, tj. riješen problem gubitka vode iz cjevovoda sistema za centralno zagrijavanje zgrade Italijanskog poslanstva, tako što je angažovana firma „M- Energo Inženjering“ d.o.o. iz Podgorice.

Poslovi obezbjeđenja objekata

Ovaj segment poslovanja opskrbljuje 6 izvršilaca, odn. lica zapošljenih na poslovima čuvara zgrada. Takođe i izvršilac na radno mjesto portir-garderober, funkcionalno se može svrstati u domen ovih poslova.

Shodno Zakonu o zaštiti imovine i lica, („Sl.list CG „, br. 01/14), zgrade bivšeg Italijanskog i Francuskog poslanstva spadaju u kategoriju obavezno šticeđenih objekata jer se u njima nalaze stvari od izuzetnog značaja za nauku, kulturu i umjetnost, pa je u tom smislu preduzeto niz aktivnosti, a sve u cilju opredjeljenja kako ubuduće adekvatno organizovati službu zaštite objekata.

Stražari, odnosno zaposleni raspoređeni na radno mjesto čuvar zgrada, (četiri izvršioca) su završili obuku i od licencirane ustanove za ovu vrstu poslova, stekli sertifikat o završenom osposobljavanju za zvanje: čuvar. Dva izvršioca nijesu završila obuku; jedan iz zdravstvenih razloga, drugi, može se reći nespremnost za ovaj vid edukacije, s obzirom na godine, bolest, te i planiranjem da ubrzo reguliše penziju.

Za izvršioce koji rade poslove obezbjeđenja i za rukovaoce parnim sistemima, nabavljena je odgovarajuća zimska oprema. (jakne, čizme).

Shodno Zakonu o zaštiti i spašavanju, kojim je detaljno definisana tehnička zaštita, postojeći protivpožarni sistem kao i protivpožarni aparati su redovno servisirani.

Instalirani spoljni video nadzor na zgradi biv. Italijanskog poslanstva ne omogućava u potpunosti praćenje čitavog prostora, tako da je neophodna stalna pozornost radnika na obezbjeđenju.

Urađena je zamjena kamera za spoljni video nadzor, koje do nedavno nijesu davale jasnu sliku.

Poslovi održavanja objekata

Ove poslove, koji obuhvataju čišćenje (zgrada, od.zatvorenog prostora, cementnih staza i parkinga, parkova), redovno održavanje instalacionih mreža, zagrijavanje objekata i sl. izvršavalo je 6 radnica (higijeničarke) i 2 domara, koji su istovremeno i rukovaoce sa sistemima za centralno zagrijavanje objekata. Obiman prostor, kako magacinski-za bibliotečku građu (4.921m²), tako i ostali zatvoreni prostor (oko 3.700m²), iziskuju stalni angažman za tekuće održavanje, kako u ljudskom, tako i u materijalnom kapacitetu.

Poseban problem nastaje kada atmosferske padavine poprime enormne količine, što je na Cetinju česta pojava, s obzirom na krovne površine /posebno na zgradi Italij.poslanstva/.

U ovim slučajevima su dodatno angažovane radnice na održavanju čistoće, kao i čuvari zgrada.

Stražarska služba i čistačice su tri puta tokom izvještajnog perioda bili dodatno angažovani prilikom obilnijih kišnih padavina, zbog stalnog prodora vode u depou Biblioteke

U zgradi bivšeg Francuskog poslanstva izvršeni su radovi na rekonstrukciji nus prostorija, kao opravka zida na ulazu u Zgradu.

Takođe je izvršena sanacija plafonskog dijela u prizemlju zgrade bivšeg Italijanskog poslanstva. Izvršena je demontaža izložbenog zida u svečanom holu iste zgrade.

Prije početka nove grejne sezone (jesen zima 2017/2018) specijalizovana firma je izvršila servisiranje sistema centralnog grijanja Biblioteke.

Vršena je zamjena reflektora u parkovnom prostoru zgrade biv. Italijanskog poslanstva. Inače, u više navrata su rađene intervencije na elektro instalacijama poslovnih zgrada. Izvođeni su i radovi na otčepljenju kanalizacione mreže u zgradi biv. Italijanskog poslanstva. Razne manje intervencije na instalacijama vodovodne, kanalizacione, elektro,video mreže, i slično, redovno su rađene angažovanjem domara.

Redovno je vršeno čišćenje dvorišta, parkovnog dijela, staza i sl., kako od sniježnih padavina, tako i od sasušanih, polomljenih grana, lišća i ostalog. Za veće i detaljnije intervencije ove vrste, a u 2017.godini se upravo i radila jedna takva akcija, kao i za košenje većih površina, angažovana je privatna radna snaga.

Može se reći da postoji stalan problem prodiranja vode u kišnom periodu, kako preko terasa na prvom spratu, tako i u nanižem dijelu glavnog depoa knjiga u zgradi bivšeg Italijanskog poslanstva. Isti problem je evidentan i u potkrovlju zgrade bivšeg Italijanskog poslanstva, s obzirom da krovni (bakarni) pokrivač često biva oštećen od artiljerijske paljbe!

Stražarska služba i radnice na održavanju čistoće su tri puta tokom izvještajnog perioda bili dodatno angažovani prilikom obilnijih kišnih padavina, zbog stalnog prodora vode u depou Biblioteke.

Takođe se dodatno angažovalo tehničko osoblje prilikom pripreme raznih kulturnih aktivnosti koje su se tokom 2017. godine održavale u Biblioteci.

Javne nabavke

U izvještajnom periodu pripremljena je *Evidenciju podataka o kršenju antikorupcijskih pravila* za prethodnu 2016.godinu, te dostavljena Upravi za javne nabavke. Takođe je istom državnom organu u roku doistavljen Plan javnih nabavki za 2017.godinu. Isti je tokom godine mijenjan u zavisnosti od potreba Biblioteke, (u maju, julu, avgustu, septembru i oktobru), što je urađeno na osnovu predhodno dobijenih saglasnosti Ministarstva finansija.

Stupanjem na snagu *Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o javnim nabavkama*, u julu 2017.godine, Plan javnih nabavki Biblioteke je usklađen za istim. (Prilog I)

U decembru je pripremljena i predata *Evidencija o kršenju antikorupcijskih pravila* za 2017.godinu.

U skladu sa propisanim koji regulišu materiju javnih nabavki, u februaru je pripremljen i predat Upravi za javne nabavke *Izveštaj o sprovedenim postupcima javnih nabavki u toku 2016.godine* na obrascima A,B i C, u papirnoj i elektronskoj formi.

Internu, a na osnovu zahtjeva direktora Biblioteke, izrađen je i *Izveštaj o sprovedenim postupcima javne nabavke za prvu polovinu 2017.godine*.

Odsjek inspekcije Uprave za javne nabavke je izvršio kontrolu rada ove službe, (u januaru i aprilu 2017. godine). U oba slučaja je utvrđeno da se poslovi javnih nabavki obavljaju u skladu sa pozitivnim zakonskim propisima. Dato je uputstvo da se izradi *Odluka o postupku javne nabavke nepsrednim sporazumom*, koju je Službenik za javne nabavke u saradnji sa rukovodiocem Odjeljenja, izradio. Nakon procedure, naznačena odluka je stupila na snagu 09.02. izvještajne godine.

Kako je *Zakon o izmjenama i dopunama zakona o javnim nabavkama* stupio na snagu krajem juna, a prateći podzakonski propisi tokom jula i avgusta, to je u cilju usklađivanja procedura sa izmjenama Zakona, na isti način kao što je naprijed rečeno, izrađena i *Odluka o sprovođenju nabavki male vrijednosti*, koja je stupila na snagu u avgustu 2017. godine.

Prisustvo na poslu

U izvještajnom periodu prisustvo većeg broja izvršilaca ovog odjeljenja je bilo redovno. Međutim, problem redovnog odsustava (godišnjih odmora) izvršilaca - čuvara zgrada, iziskuje angažovanje trećih lica i njihovo plaćanje po ugovorima, što opterećuje limitirana opredijeljena sredstva.

Takođe je evidentan i problem odsustva radnica na održavanju čistoće, po osnovu bolovanja, što, s obzirom na već naglašenu činjenicu velikog prostora, predstavlja problem, posebno u finansijskom smislu. Prisustvo ostalih je upošljenih je bilo redovno.

Rezime i moguće mjere za poboljšanje rezultata rada

Odjeljenje je, maksimalno koristeći kadrovske kapacitete, nastojalo odgovoriti svim zadacima koji su redovne prirode.

Takođe je bilo angažovano u svim segmentima svoje organizacione i kadrovske strukture i kada su u pitanju sve aktivnosti koje su preduzimane kako od strane same Biblioteke, tako i kada su u pitanju treća lica, (konsultantske usluge, saradnja sa srodnim ustanovama i td.)

Naglašava se neophodnost normiranja radnih mjesta:

- Jedan izvršilac ekonomske struke sa visokom školskom spremom;
- Jedan izvršilac sa visokom školskom spremom za poslove organizovanja službe zaštite objekata.

I na kraju, što je preduslov za redovno obavljanje svih poslova, treba naglasiti da sredstva koja se budžetom opredjeljuju nijesu dovoljna za puno aktivnosti, mjera i ulaganja koja bi trebalo uraditi za NBCG, preko službi ovog Odjeljenja, a koje su zakonima propisane, (primjer (ne)prilagođenosti objekata licima sa invaliditetom, i td.). Posebno se naglašava nedostatak sredstava za zagrijavanje Depoa bibliotečkog osnovnog fonda.

IZVJEŠTAJ O FINANSIJSKOM POSLOVANJU BIBLIOTEKE
za period januar-decembar 2017. godine

NBCG „ĐURĐE CRNOJEVIĆ” CETINJE		2017.	2017.	2017.
Redni broj	NOVČANI TOK - EKONOMSKA KLASIFIKACIJA	PLAN	PLAN	PLAN
		BUDŽET	SOPSTVENI	UKUPNO
1	2	3		
1.	Primici	1.278.247,70	20.000,00	1.278.247,70
1.1	Opšti prihodi	1.258.247,70	0,00	1.258.247,70
1.2	Namjenski prihodi	0,00	0,00	0,00
1.3	Sopstveni prihodi	0,00	20.000,00	20.000,00
1.4	Primici od prodaje imovine	0,00	0,00	0,00
1.5	Primici od otplate kredita	0,00	0,00	0,00
1.6	Donacije	0,00	0,00	0,00
1.7	Transferi	0,00	0,00	0,00
1.7.1	Transferi od Fonda za zdravstveno osiguranje	0,00	0,00	0,00
1.7.2	Ostali transferi	0,00	0,00	0,00
1.8	Pozajmice i krediti	0,00	0,00	0,00
I	Ukupni primici (1.1+1.2+1.3+1.4+1.5)	1.258.247,70	20.000,00	1.278.247,70
2.	Izdaci			
2.1	Tekući izdaci	1.220.936,70	20.000,00	1.240.936,70
2.1.1	Bruto zarade i doprinosi na teret poslodavca	920.535,70	0,00	920.535,70
2.1.2	Ostala lična primanja	18.920,58	2.000,00	20.920,58
2.1.3	Rashodi za materijal	110.100,00	7.000,00	117.100,00
2.1.4	Rashodi za usluge	29.190,00	10.300,00	39.490,00
2.1.5	Tekuće održavanje	10.000,00	0,00	10.000,00
2.1.6	Kamate	0,00	0,00	0,00
2.1.7	Renta	0,00	0,00	0,00
2.1.8	Subvencije	0,00	0,00	0,00
2.1.9	Ostali izdaci	132.190,42	700,00	132.890,42
2.2	Transferi za socijalnu zaštitu	0,00	0,00	0,00
2.2.1	Transferi za tehnološke viškove	0,00	0,00	0,00
2.2.2	Ostala prava iz oblasti zdravstvene zaštite	0,00	0,00	0,00
2.2.3	Ostala prava iz oblasti zdravstvenog osiguranja	0,00	0,00	0,00
2.3	Transferi institucijama, pojedincima, nevladinom i javnom sektoru	0,00	0,00	0,00
2.4	Kapitalni izdaci	37.310,00	0,00	37.310,00
2.5	Pozajmice i krediti	0,00	0,00	0,00
2.6	Otplata dugova	1,00	0,00	1,00
2.7	Rezerve	0,00	0,00	0,00
II	Ukupni izdaci (2.1+2.2+2.3+2.4+2.5+2.6+2.7)	1.258.247,70	20.000,00	1.278.247,70
I – PRIHODI OSTVARENI U 2017. GODINI				
Konto	Opis	Iznos		
742111	1. Budžetski prihodi	1.251.657,72		
7153	2. Prihodi od sopstvene djelatnosti	49.340,81		

742112	3. Namjenska sredstva	65.025,58
	UKUPNO:	1.366.114,11
	1. Prihod iz prethodnih godina	56.283,68
	UKUPNO:	1.422.397,79

II – RASHODI REALIZOVANI U 2017. GODINI

Konto	Opis	Iznos
411	Bruto zarade	918.556,751
	1.1. Redovna sredstva	918.398,83
	1.2. Sopstvena sredstva	157,92
412	Ostala lična primanja	53.762,11
	2.1. Redovna sredstva	15.882,34
	2.2. Sopstvena sredstva	37.879,77
413	Rashodi za materijal	116.189,61
	3.1. Redovna sredstva	110.062,92
	3.2. Sopstvena sredstva	6.126,69
414	Rashodi za usluge	134.840,10
	4.1. Redovna sredstva	27.974,00
	4.2. Sopstvena sredstva	47.622,44
	4.3. Namjenska sredstva	59.243,66
415	Rashodi za tekuće održavanje	10.176,86
	5.1. Redovna sredstva	9.999,97
	5.2. Sopstvena sredstva	176,89
419	Ostali izdaci	136.540,83
	6.1. Redovna sredstva	132.029,72
	6.2. Sopstvena sredstva	4.511,11
441	Kapitalni izdaci	39.300,42
	7.1. Redovna sredstva	37.309,94
	7.2. Sopstvena sredstva	1.990,48
	UKUPNO:	1.409.456,68

ANALITIKA OSTVARENIH PRIHODA U 2017. GODINI

Konto	Opis	
7153	Usluge izrade cip-a i bar koda	21.671,90
7153	Usluge izrade UDK-a brojeva	51,00
7153	Usluge kopiranja i skeniranja	392,15
7153	Usluge članarine	191,00
7153	Prodaja sopstvenih izdanja	956,50
7153	Pohađanje kursa cobiss3	2.940,00
7153	Prihod od licenci	730,00
7153	Ostalo	7.084,36
7153	Refundacija sredstava	1.110,90
7153	Povraćaj akciza	14.213,00
	UKUPNO:	49.340,81
	Prihod iz prethodnih godina	56.283,68
	UKUPNO:	105.624,49

UTROŠAK SREDSTAVA IZ SOPSTVENIH PRIHODA OSTVARENIH U 2017. G. I PRIHODA IZ PRETHODNIH GODINA

Konto	Opis	
-------	------	--

4114	Doprinos za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje lica sa invaliditetom	157,92
412511	Pomoć u prevozu	2.029,65
4127	Ostale naknade	35.850,12
4131	Administrativni materijal	2.891,55
4133	Materijal za posebne namjene	2.393,20
4135	Gorivo	841,94
4141	Službena putovanja	4.437,21
4142	Reprezentacija	19,99
4143	Komunikacione usluge	28,77
4144	Bankarske usluge	124,47
4146	Advokatske usluge	5,47
4147	Konsultantske usluge i projekti	29.157,91
4148	Stručno usavršavanje	1.260,05
4149	Ostale usluge-štampanje	12.588,57
4152	Tekuće održavanje objekata	176,89
4193	Izrada i održavanje softvera	1.513,10
4196	Komunalne usluge	38,50
4198	Takse	32,20
4199	Ostalo	2.927,31
4415	Izdaci za opremu	1.740,85
4416	Investiciono održavanje	249,63
	UKUPNO:	98.465,30

NAMJENSKA SREDSTVA

Rb	Naziv ugovora	Uplaćeno	Utrošeno
1.	Nastavak aktivnosti na konzervaciji primjeraka iz Stare i rijetke knjige i Kartografske zbirke NBCG „Đurđe Crnojević“	2.000,00	2.089,98
2.	Digitalizacija 6 tomova knjige Monumenta Montenegrina	8.000,00	8.277,15
3.	Pokretanje I faze projekta izrade centralnog kataloga i digitalne kolekcije rukopisnih knjiga u Crnoj Gori	5.000,00	5.601,97
4.	Crnogorske fotografije u Europeani	5.000,00	4.789,79
5.	Tehničko-tehnološko opremanje Knjigovezačke radionice	5.000,00	8.660,00
6.	Ugao za savremenu umjetnost	18.508,00	12.805,87
7.	IMP-strategija i praksa za ugled (Program UNESCO Participacija 2016/2017)	21.517,58	21.437,79
	UKUPNO:	65.025,58	63.662,55

OBRAZLOŽENJE

I REALIZACIJA BUDŽETSKIH, SOPSTVENIH I NAMJENSKIH PRIHODA I RASHODA

1. Budžetski prihodi ostvareni u 2017. godini iznose **1.251.657,72€**, što čini 92,00% ukupnih.
2. Bruto zarade u 2017. godini iznosile **918.556,75€**, od čega se na neto zarade odnosi 547.421,34€; na porez 76.325,83€; na doprinose na teret zaposlenih 197.001,47€; na doprinose na teret poslodavca 86.345,69€ i prirez poreza na dohodak 11.462,42€.
3. Ostala lična primanja iznosila su **53.762,11€**, a odnose se na:
 - naknada štete za neiskorišćeni godišnji odmor za 2 zaposlena;
 - jubilarne nagrade za 10 zaposlenih;
 - otpremnine za 2 zaposlena;
 - pomoć u troškovima prevoza do posla za 10 zaposlenih;
 - pomoć porodici za slučaj smrti 3 zaposlenoia;
 - pomoć za slučaj smrti člana porodice za 10 zaposlenih;
 - finansijska pomoć za 91 zaposlenog;
 - naknade za rad članovima Savjeta.
4. Rashodi za materijal iznosili su **116.189,61€**, što je za 12.010,39€ manje od planiranog izdatka.
5. Rashodi za usluge u 2017. godini iznosili su **134.840,10€**, od čega je 59.243,66 eura utrošeno po osnovu namjenskih sredstava u saradnji sa Ministarstvom kulture Crne Gore.
6. Rashodi za tekuće održavanje građevinskih objekata i opreme ostvareni su u skladu sa planom.
7. Ostali izdaci u 2017. godini iznosili su **136.540,83€**, što je više za 4.140,83€ od planiranih izdataka.
8. Kapitalni izdaci su iznosili **39.300,42€** što je u skladu sa planom.

II NEIZMIRNE OBAVEZE I NEOSTVARENA POTRAŽIVANJA

1. Neizmirene obaveze na dan 31.12.2017. godine iznose **10.156,67€**, a odnose se na rashode za administrativni materijal, energiju, gorivo, komunikacione usluge, advokatske usluge, konsultantske usluge, projekte i studije, ostale usluge-štampanje, tekuće održavanje objekata i opreme, izradu i održavanje softvera, komunalne usluge i izdatke za opremu i investiciono održavanje.
2. Nerealizovana potraživanja za usluge izrade cip-a i bar koda na dan 31.12.2017. godine iznose **5.618,30€**.

PRILOG I - Sprovedeni postupci javnih nabavki

Otvoreni postupci javne nabavke – tenderi:

1. Otvoreni postupak javne nabavke za nabavku lož ulja za odgrijev poslovnih zgrada Biblioteke u iznosu od 81.000 €;
2. Otvoreni postupak javne nabavke za nabavku kompjuterske opreme u iznosu od 30.000 €.

Pregovarački postupak javne nabavke:

1. Pregovarački postupak javne nabavke za implementaciju COBISS sistema u iznosu od 24.000 €.

Šoping postupci javne nabavke:

1. Šoping postupak javne nabavke za nabavku kancelarijskog materijala u iznosu od 4.000 €;
2. Šoping postupak javne nabavke za nabavku sredstava za održavanje higijene poslovnih zgrada Biblioteke u iznosu od 3.000 €;
3. Šoping postupak javne nabavke za osiguranje zaposlenih u iznosu od 2.000 €;
4. Šoping postupak javne nabavke za nabavku goriva za službene automobile u iznosu od 4.000 €;
5. Šoping postupak javne nabavke naljepnice i evidencione kartone u iznosu od 1.500 €.

Postupci neposrednim sporazumom po Zakonu o javnim nabavkama iz 2011. g, odnosno postupci male vrijednosti po Izmjenama Zakona o javnim nabavkama iz 2017. g.

1. Inventarne pločice za popis u iznosu od 238,00 €;
2. Mobilni telefon za stražarsku službu u iznosu od 39,00 €;
3. Vodoinstalaterski radovi u Francuskom poslanstvu: materijal 364,40 i usluge montaže 200,00 €;
4. Usluge prevoza u iznosu od 59,50 €;
5. Mesingana pločica u iznosu od 23,80 €;
6. Štampa Vodiča NBCG u iznosu od 827,05 €;
7. Taxi prevoz u iznosu od 15,00 €;
8. Konfiguracija i stavljanje u funkciju mrežnih uređaja 1.547,00 €;
9. Taxi prevoz u iznosu od 15,00 €;
10. Demontaza pregradnog zida i opravka plafona 200,00 €;
11. Nabavka projektora u iznosu od 828,00 eura;
12. Hitna opravka na elektro instalacijama 808,00 €;
13. Malterisanje zida u francuskom poslanstvu 50,00 €;
14. Plakar za smjestaj zbirke plakata u iznosu od 1.900,00 €;
15. Nabavka racunara za centar za mikrofilmovanje 799,68 €;
16. Usluge održavanja centralnog grijanja 2.193,17 €;
17. Nabavka sigurnosnih kamera 2.193,17 €;
18. Nabavka putničkog automobila 12.500,00 €;
19. Nabavka PVC i alu stolarije u iznosu od 3.930,00 €;
20. Kompjuterska oprema u iznosu od 8.823,85 €.

Pripremljena su i dva postupka nabavke male vrijednosti koja su u međuvremenu poništena iz zakonom predviđenih razloga.

Sve nabavke koje su realizovane putem neposredne pogodbe, tzv. sitne nabavke, evidentirane su u skladu sa *Zakonom o javnim nabavkama*.

PRILOG II - SPISAK BIBLIOTEKA KOJIMA NBCG UPUĆUJE PUBLIKACIJE PUTEM MEĐUNARODNE RAZMJENE

Narodna i univerzitetska biblioteka "Petar Kočić"	West Yorkshire, United Kingdom
Banja Luka, Republika Srpska	Universita degli studi di Bari
Narodna i univerzitetska biblioteka	Bari ITALIA
Bosna i Hercegovina	Südost Institut – Bibliothek
Institut za istoriju	Regensburg
Bosna i Hercegovina	GERMANY
Nacionalna i univerzitetska biblioteka "Kliment	DFG
Ohridski"	Bonn, GERMANY
Makedonija	Preussischer Kulturbesitz – Haus2/Osteuropa
Makedonska akademija nauka i umetnosti	Abteilung
Makedonija	BERLIN
Filozofska fakulteta , Knjižnica Oddelka za	Institut für Slavische Philologie Der Universität
slovenistiko	München
SLOVENIJA	München GERMANY
Univerza v Ljubljani Filozofska fakulteta Odd. za	Die Deutsche Bibliothek
zgodovino	Leipzig, GERMANY
SLOVENIA	Bayerische Staatsbibliothek
Slovenska akademija znanosti in umetnosti,	München, GERMANY
SLOVENIJA	Universität Göttingen
Narodna in univerzitetna knjižnica	Göttingen, GERMANY
SLOVENIJA	Biblioteka Narodowa
Institute for Scientific Information on Social	Warszawa, POLAND
Sciences (INION RAN)	Uniwersytet Jagiellonski, Biblioteka Jagiellonska
Moskva RUSIJA	Krakow, POLAND
National Academy of Sciences of Ukraine –	Instytut Slawistyki PAN
National Library	WARSZAWA, POLAND
KYIV UKRAINE	Biblioteka Nationala
Russian State Library	Bucuresti, ROMANIA
RUSSIA	National Library
BAN – Russian Academy of Sciences	Scanderbeg Square, Tirana
St. Petersburg RUSSIA	ALBANIA
National Library of Russia	University of Kansas
St. Petersburg RUSSIA	Lawrence, USA
Österreichische Nationalbibliothek	University of Illinois at Urbana-Champaign , Slavic
Wien AUSTRIA	and EE Library
Universitätsbibliothek	USA
Fachbibliothek für Slawistik	The New York Public Library
Wien AUSTRIA	New York, USA
St. Cyril & Methodius National Library of Bulgaria	University of Wisconsin – Madison
BULGARIA	USA
University of Ioannina	University of Washington Libraries
Ioannina GREECE – HELLAS	Washington
Nacionalna i sveučilišna knjižnica	USA
Zagreb HRVATSKA	Columbia University Libraries
AMHA – Acta Medico-historica Adriatica	New York, USA
Rijeka, Hrvatska	Library of Congress
Filozofski fakultet u Rijeci	Washington, USA
Rijeka , Hrvatska	Bibliothèque Nationale de France
Slovanska knjihovna	Paris,FRANCE
Praha, Czech Republic	Universiteti Iliria
Narodni knjihovna Ceske Republiky	PRISHTINA, REPUBLIC OF KOSOVO
PRAHA, Czech Republic	Narodna i univerzitetska biblioteka Republike Srpske
Knjihovna Národního muzea	Banja Luka
PRAHA, CZECH REPUBLIC	Ambasada Crne Gore u Argentini -
British Library	
Slavonic and East European Collections	
London, United Kingdom	
University of Bradford	

**PRILOG III - CENTRALNI REGISTAR BIBLIOTEKA -biblioteke upisane 2017.
godine-**

Budva	
	1. JU Srednja mješovita škola "Danilo Kiš"
	2. JUOŠ "Druga osnovna škola"
	3. JUOŠ "Stefan Mitrov Ljubiša"
PLUŽINE	4. JUOŠ "Bajo Pivljanin"
	5. JUOŠ "Braća Topalović"
	6. JUOŠ "Bečko Jovović"
PLJEVLJA	7. JUOŠ "Radoje Kontić"
	8. JUOŠ "Vladimir Rolović"
ŠAVNIK	9. Narodna biblioteka
PODGORICA	10. JUOŠ "Dr Dragiša Ivanović"
	11. JUOŠ "Maksim Gorki"
	12. JUOŠ "Štampar Makarije"
	13. JUOŠ "Vladimir Nazor"
	1. JU Srednja elektrotehnička škola "Vaso Aligrudić"
	2. JU Škola za srednje i više stručno obrazovanje "Sergije Stanić"
	3. JUOŠ "Marko Miljanov"
	17. JUOŠ "Đoko Prelević"
	18. JUOŠ "Đoko Prelević"
	19. JUOŠ "Božidar Vuković Podgoričanin"

PRILOG IV - Pregled zatečenog stanja u bibliotekama za 2017. (na osnovu podataka iz 2016.)

Opština	Prostor	Zaposleni	Nabavka	Internet	COBISS
Andrijevića	200m2/neuslovan	2	71 tom	-----	-----
Bar	450m2/namjenski	10	1693 t.+2368 br. ser. publikacija	Da	članica
Berane	145m2/neuslovan	5	592 naslova	Da	članica
Bijelo Polje	350m2/neuslovan	10	Nema podataka	Da	članica
Budva	550m2/namjenski	12	2029 tomova	Da	članica
Danilovgrad	50m2/neuslovan	1	-----	-----	-----
Žabljak	120m2/neuslovan	2	Nema podataka	-----	-----
Kolašin	94m2/neuslovan	1	464 toma	Da	članica
Kotor	170m2/neuslovan	8	756 tomova	Da	članica
Mojkovac	87m2/neuslovan	2	126 tomova	Da	-----
Nikšić	800m2/neuslovan	11	700 tomova	Da	članica
Plav	182m2/neuslovan	6	31 tom	Da	-----
Plužine	90m2/neuslovan	3	179 tom	Da	članica
Pljevlja	470m2/namjenski	9	1816 tomova	Da	članica
Podgorica	2900m2/namjenski	19	2812tomova+2410 br. ser. publikacija	Da	članica
Rožaje	144m2/neuslovan	4	633 toma	Da	-----
Tivat	135m2/neuslovan	2	158 tomova	Da	članica
Ulcinj	650m2/namjenski	8	-----	Da	-----
H.Novi	514m2/neuslovan	8	938 t+oko2229 br. per. publikacija	Da	članica
Cetinje	249m2/neuslovan	11	703 t +1491 br. per. publikacija	Da	članica
Šavnik	8m2/neuslovan	1	-----	-----	-----
UBCG	270m2/neuslovan	9	1488 tomova + 1720 per. publ.	Da	članica

PRILOG V – Skeniranje i digitalizacija građe

1. Obradjeno; OCR; PDF			
naslov	Br. str.	metapodaci, cobiss id	realizacija
Antologija crnogorskih pesnika i pripovedača 1927	164	ID= 11059728	realizovano
Komarčić, L.: Dva amaneta 1893	288	ID= 137867783	realizovano
Godišnjica Nikole Čupića 1904	105		realizovano
Noctae atticae	402		realizovano
Crnogorac 18	532		realizovano
Glas Crnogorca 1873-1886	2305		realizovano
OKTOIH PETOGLASNIK	319		realizovano
SLUZABNIK	456		realizovano
Trebnik	450		realizovano
TRIOD POSNI	523		realizovano
Ukupno realizovano	5.544		
Predviđeno	5.544		
2. Planirano i realizovano skeniranje serijskih publikacija - Stara crnogorska periodika			
naslov	Br. Str.	cobiss id	realizacija
Zapisi (1933-1939)	4.366	ID= 7324432	realizovano
Grlica 1835-1839	702	ID= 221856775	realizovano
Književni list 1901-1902	654		realizovano
Dan 1911-1912	902		realizovano
Ukupno realizovano	6.624		
Predviđeno	6.624		
3. iz fondova drugih biblioteka			
naslov	broj strana	cobiss id	realizacija
Stojanović, Velimir : Nije čovjek ko ne umre	62		realizovano
Stojanović, Velimir : Voćni dan	68		realizovano
Ukupno realizovano	130		
4. Fondovi NBCG			
naslov	broj	cobiss id	realizacija
Crnogorske fotografije – album 1	122		realizovano
Crnogorske fotografije – album 2	196		realizovano
Katalog izdanja NBCG	72		realizovano
Wolf, Fredrich : Kotorski mornari	132		realizovano
Komarčić, L. : Moj kočijaš 1883	396		realizovano
Pešikan, Mitar B : Starocrnogorski srednjokatunski i lješanski govori 1965	314		realizovano
Ustav cetinjskog klizačkog društva 1892	12		realizovano
Za elektronski katalog	8		realizovano
Zakonik 1864	22		realizovano
Ukupno realizovano	1.274		
4. Fondovi NBCG			
	broj	cobiss id	realizacija
Za korisnike	2.328		